

Gyurka Házasodik

(Folytatás.)

— Háboru lesz, urfi, mert egyebet is láttam. Tegnap virradat előtt arra ébredtem, hogy távoli harangszót hallok valahonét. De olyan volt az nekem, mintha a föld alól jött volna, olyan messze volt és olyan siket volt. Erre kimentem az udvarra, mert nagyon megijedtem és azt hittem, valahol ég és azért verik félre a harangot. Kint pedig csend volt, messze járt még a hajnal, de én azért egyre hallottam a harangot. Ekkor véletlenül felnéztem az égre és jaj Istenem, szögnek állt a hajam, úgy összeborzadtam. Urfi, urfi, menynei csodát láttam: két sáppadt üstökös viaskodott Lengyelország irányába és a farkukkal csapkodták egymást... Jaj, urfi, háboru lesz, vér lesz a világ... De sietek már!...

— Várjon csak, Zsófi néni, — szólt utána a jegyzőné. — Honnét jön?

— A tarjáni erdőből, tekintetes asszony.

— S mondja, Zsófi néni, véletlenül nem látta valahol a segédjegyző urat?

— Nem láttam, tekintetes asszony, de hallottam róla. A gróf Andrásy juhásza emlegette, hogy a segéd úr délelőtt varnyufészket szedett az erdő szélén, aztán mikor visszajött a fáról, elköszült a Sikolya-patak mellé és ott lefeküdt a fűbe.

— Ma délelőtt?

— Igenis. Vagy tíz óra lehetett. De most már igazán sietek. Hátára kapta a rózsét és még egyszer visszabólintgatott:

— Bizony háboru lesz. Meglássák urfiak.

Az urfiak ráhagyták Zsófi néni-re, hogy igaza van. Halmy Tamás még föl is mosolygott:

— Fiuk, az öreg olyan régen jóslgat, hogy egyszer még komolyan rá talál hibázni — a háborura.

Es az öreg iszonyuan ráhibázott ezuttal. Jaj, ha sejtí ezt akkor Halmy Tamás, nem nevetett volna, de a rémületől jéggé meredt volna!

Zsófi néni messze kocogott már a vakító hőségben és a jegyző-asszony még egy utolsó kísérletet tett:

— Gyerekek, hozzátok haza Jóskát. Ha a föld alól is, de estig kerítsétek elő. Ha egyszer itt lesz, majd kitálalunk valami okosat. Siessetek, gyerekek, még ott kapjátok a Sikolya-pataknál.

A Kobzos fiu ellenkezni próbált:

— Hol van már azóta Jóska. S nem is ebédeltünk még. Talán okosabban is tette, hogy kereket oldott.

Halmy Tamás azonban, aki oldalt állt és az egész idő alatt tőprengett valamin, most váratlanul leintette a társaságot:

— Linka néninek igaza van. Ha a föld alól fogjátok is előkeríteni, de két órára itthon legyen Jóska. A többit majd eligazítom én. Most gyorsan megébédelték...

Tarján Laci itt közbeszólt, Halmy Tamást egyszerre elkapta a harag:

— Ne papolj! Délután két órára itthon legyen Jóska!

S otthagytá őket.

A fiuk összeképedtek.

— Hát akkor ebéd után indulni kell, De ott lesz-e még Jóska?

— Ott lesz, — biztatta őket a jegyzőné. — Biztosan elaludt a patak szélén.

II. FEJEZET.

Csopak Jóska csakugyan ott hevert ezalatt a patakparton, de nem aludt, hanem — mert okosabbat ugyse tehetett volna — két kezét a tarkója alá dugta, fölneézett a nagy Isten hatalmas

egére és a világ sanyaru dolgain tündődözött.

Azt tudja már mindenki, milyen előzmények után bujdosott el a jegyzőbojtár. Az első napokon, mialatt özönléni kezdett a posta, ő is együtt nevetett a fiukkal, de annyira, hogy szurást érzett az oldalában:

— Ju-j, fogjatok meg! Ju-j, de kapós lettem!

Es az általános derűbe hirtelen csak lecsapott a távirat és Csopak Jóska egyszerre megtántorodott. Ekkor már nem bánta volna, ha inkább az istennyila ütött volna bele. Átértette, hogy most az egyszer baj van, hogy holnap este ráköszön Felhő Klári, a legjobb lesz tehát, ha azonnal pakol.

Miután Jóska szegény ember volt és nem volt mit pakolnia, arra gondolt, hogy saját magát pakolja el.

S ezt meg is cselekedte. A távirat déltájban érkezett s mikor a diákfiuk a Halmy kertbe szeledeztek el, a kuglizóhoz, Csopak Jóska egy óvatlan pillanatban kiösmont az irodából, átszaladt a hátsó udvaron, onnét neki a kukoricásnak s futott-futott lábujjhegyen egész a tarjáni erdőig, az erdőben a tarjáni kis fürdőig.

Itt először kifujta magát s alkonyat után rázörgetett a fürdőgondnokra. Jó ismerőse volt a gondnok, nem egyszer csaptak ők görbe éjszakákat kettesben is, többesben is, majálisok alkalmával a fürdőben. A bojtár itt azt állt, hogy adóbevallási ügyben Tavarnán dolgozott egész nap, visszajövet eltévedt az erdőben s most már itt marad reggelig, mert a sötétben nem tudna hazatalálni többet. Vacsorát kért: szívesen kapott. Reggel talpon volt, már az első sárgarigószónál, mert rosszul aludt a gyöttrő gondoljai miatt. Akkor még rántottát is veretett magának két tojásból, tepertőt szórattott rá huzért s bucsuzóul odaállt a gondnok elé:

— Most már haza kell néznem, pajtás, mert nagy munka vár. Pénzem ugyan nincsen, hát csak írogasd a többihez. Mint közönségesen.

— Majd letörleszti a nagyharang, — mosolygott jóakarattal a gondnok.

— Helyes a szólam, — hagyta rá a bojtár s azzal elváltak egymástól.

Csopak Jóska először a rendes uton poroszkált, hogyha netán utána nézne a gondnok, ne fogjon gyanut, de az első fordulónál — hegyes vargabetétt kanyarítván — nekivágott a rengetegnek. Igaz-igaz, két három napig a fürdőben is nyugodtan elkosztolhatott volna a bojtár, gondolt ő erre már éjjel is, csak hogy gyakorlott esze is volt ám a bojtárnak s jól sejtette, hogy a fürdőbe már másnap eljut az ő vesztett híre s ott játszva lecsaphetné Felhő Klári. No csak válljuk meg négy szemközt, hogyha ritkán is volt pénzmagja Csopaknak, azért nagy koponya volt Csopak.

Jóideig a tölgyek alatt kószált, gondatlanul, mint az iskolagyerek, de rövidesen erre is ráunt s azonfelül most már gondolkodni kellett a tennivalókról is. Mert tennie kellett valamin! Ugy kilenc óra körül egyszerre éhes lett s pár pillanattal rá egy mókust látott meg az egyik tölgyfán. — No ez is jókor érkezett, — s üldözni kezdte. Száraz fával, röggel hajigálta s mikor a mókus menekülni próbált, Csopak utána vetette magát. Ezalatt azonban megbotlott egy gyökérben, a balcipője talpa leszakadt, mire lehuzta mindkét cipőjét, összekötötte őket, husángot vágott hozzá, a cipőt átvette rajta s úgy vitte a vállán, meztitláb, mint egy vándorlegény. Később

új nyilalást érzett a gyomra táján: még hevesebben ostromolta az éhség. Ekkor történt, hogy varnyufészket vett észre egy gyertyán tetején, azonnal megmászta, de pelyhes fiókák tárogatnak már a fészekben s nem volt szíve a jegyzőbojtárnak, hogy megzavarja őket.

Lejött a fáról.

Nem maradt egyéb választása, minthogy visszalopódzik az erdő szélére. Ott könnyebben érintkezhetik a világgal, híreket kaphatnak, ennivalóhoz is hamarabb jut az ember s játszva tekinthet szét a tájon. Ő mindenkit lát, őt senki nem látja s ha veszedelem fenyegetné, elbújhat a sűrűségben.

S a jegyzőbojtár megint helyesen kalkulált. Szerencsésen kivergődött az erdő aljába, embert nem látott ugyan, csak a Már'amajornál vigyázott juhaira a bacsó. Később a földeken kezdett mezeirélni Csopak-Jóska, megévelt vagy hat tallórépát, visszament az erdőbe, a szélitől néhány lépésre csak s ott, a Sikolya-patak mellett, két rengeteg tölgy árnyékában leheveredett a fűbe.

A nap szikrázva kapaszkodott a zenit fölé, köröskörül líberegétt a határ, a Sikolya patak meg csevegve-csobogott a kő-kénybokrok alatt.

Csopak Jóska, ahogy ledőlt a fűbe s feje mellé tette a cipőjét, először intőzatosan haragos lett, mert a tegnapi nap óta csak most először gondolt rá komolyan, hogy alapjában szívtelen dolgot követtek el vele. Csopak azonban mindennekelett jó fiu volt, nem tudott haragot tartani, legfeljebb másfél percig s azonkívül halk nótát játszott lábánál a patak s ez a szelid zene andalgásra készítette a bojtárt. És a bojtár rájött ekkor, hogy így nem mehet tovább, hogy egyszer tenie kell már valamit, hogy tehát levonhassa a szükséges tanulságokat, gondolatban végigfutott eddigi életén...

A gimnázium alatt szünetlenül a leghátulsó padban szurkolt Csopak József s nem bírta tovább vinni a hatodiknál, igaz, hogy nem is igen akarta. Így történt vele, hogy Tuberó professzor kiszólitotta egyszer a pódiumra s ezt mondta neki:

— Jóska, ragozd el a sum igét!

S Jóska ragozni kezdett:

— Sum, sus, sut...

— A tanár pedig rávágta:

— Summus, suttis sutturunt!

Mars be, Jóska, istentelen szélhámós vagy, mert ezt már öt évvel ezelőtt tudnod kellett volna. Megbuktasz, Jóska!

Jóska szóval megbukott. Az apja nem csinált jelenetet, hanem segédjegyzőnek küldte. Tizenennyolc éves volt ekkor a Jóska fiu: harmincöt volt máma, de azért ma is segédjegyző volt még. Nem mintha nem vihetett volna többre, hanem mert ő maga se akarta többre vinni. Hónapok és esztendő mentek el, ezalatt semmit nem tanult Csopak József, sőt amit nagy kinnal a fejébe vertek azelőtt, apránként azt is kieregette onnét. Pedig nem volt rossz gyerek, csöndes, tartózkodó és hálás ember maradt mindvégig s a kántor ur paszagu vicei könnyekig meghatották. Egy peche volt mindössze Csopak Jóskának, hogy szüntelenül lemaradt mindenün-nen. Ő ezért nem haragudott meg senkire, még csak nem is morgott, egyszerűen előkotorta a heteske dohányt, cigarettát csavart belőle, rágyujtott s nekifoháskodván az asztalnak, tovább szerkesztette a mezőrendi kihágást...

Vagy öt évvel ezelőtt meghalt az apja. Maradt utána egy ház, meg egy ködmön. A házat a lányára testálta az öreg, a fiu ellenben, már mint Csopak József, a ködmönt jussolta. Jóska

A Detroiti Verhovay Nap

Most Cleveland felé néz a Verhovay Segélyegylet Tagsága

A Detroitban április 28-án tartott "Verhovay Nap" olyan ünnep volt, amilyent Magyar Amerikában még nem láttunk.

Külsőségeiben pazar, méreteiben nagyon nagy, jelentőségében pedig felbecsülhetetlen volt az ünnep, mert a szokásos fehérszál helyett ezuttal HÁROMSZÁZ UJ TAGOT avatott fel Daragó József, az egylet főelőnöke, az ünnepély keretében. Kétszáznál több felnőtt és mintegy száz gyermektágot vettek fel a Verhovay Napon Detroitban.

Nem történt még meg Magyar Amerikában idáig, hogy egy nagy város osztályai közös akarral arra határozták volna magukat, hogy rendszeres tagszerzési versenyt rendeznek.

Soha öt-hat osztály nem állt még össze, hogy ilyesmire gondoljanak, bár az osztályok csoportosulása nem szokatlan a nagy magyar egyletek történetében.

Amíg azonban ezelőtt és idáig rendezint azt körleveleztek és azt gyűlésezték egymással, hogy mi a panasza vagy követelménye a tagságnak az egyletnél, MOST ELŐSZÖR arról körleveleztek és arról gyűlésezték, hogy miképpen tudnának és ki tudna több új tagot szerezni.

Ez az új szellem az, amely felbecsülhetlenné tette a Verhovay Nap értékét és ha ez az új szellem országsszerte végigjárja a tagságot, akkor a magyar-ság legnagyobb egylete a jövő évben eléri az ötvenezres taglétszámot.

Nem véletlen, hanem természetes, hogy ez az új szellem az ifjúság bevonulásával kezd meghonosodni a Verhovayaknál, hiszen éppen az egyik angolnyelvű osztály kérte fel a többi detroit-i és dearborni osztályokat, hogy a tagszerzési versennyel kapcsolatos Verhovay Napot megrendezék.

Akiknek valaha kételyei voltak benne, hogy megnyerhetjük-e az amerikai magyar intézményeknek a második nemzedéket és akik nem tudták, hogy MIT nyerhetünk bennük, ha megnyerjük őket, azok nézzenek a detroit-i Verhovay Napra.

Ez volt a második nemzedék első ajándéka azoknak a nagy magyar egyesületeknek, amelyek az elveszettnek hitt gyermekeinket a keblükre ölelték.

Es hogy Detroit magyar osztályának idős tagjai könnyes meghatottsággal és lelkes örömmel álltak az ifjak mellé a legelső hívó szóra, hogy válllvetve dolgozzanak együtt a közös nagy egyletért, bizonyosan éppen úgy fog másfelé is történni.

A detroit-i Verhovay Nap új korszak határköve, nemcsak a Verhovay Segélyegylet, hanem minden országos magyar egylet életében.

Magában a Verhovay Segélyegyletben most már bizonyára mindefelé megrendezik a Verhovay Napokat és országos verseny indul meg, hogy hol tudunk többet tenni az egyletünk érdekében.

Es amíg eddig minden osztály-nál mérges keseríséggel fogadták azokat a körleveleket, amelyek más osztályoktól, sokszor civakodó, sokszor kritizáló, sokszor bizony romboló szándékkal érkeztek, ezentul az érintkezés egész más módon alakul ki az osztályok közt.

A detroit-iakak máris több helyről megkeresték, hogy a Verhovay Nap rendezéséről részletes felvilágosítást kapjanak és ha ILYEN ügyekben fognak a tagok egymáshoz fordulni, akkor

természetesnek találta ezt. sőt még örült is neki, mert téli éjszakákon, mikor ott kint jajgatva tombolt a Magura szele, ezzel a ködmönnel takarózott. De ismét csak nem volt szerencséje, mert a rákövetkező nyáron, hátrálékos hadiadó fejében, elárverezték tőle a bekeszet.

(Folytatjuk)

NESZE NEKED ALKOTMÁNY

Michigan állam törvényhozása elrendelte, hogy minden tanító-nak és tanárnak esküt kell letenni, amelyben az alkotmánynak hűséget fogadnak.

Mikor ezt a nagyszerű törvényt meghozták, egy pár képviselő arra emlékeztette a törvényhozás száz percentes tagjait, hogy maga a michigani törvényhozás az első, amely abban az államban megszégi rendszeresen az alkotmányt.

Tíz éve újra kellett volna a kongresszusi kerületeket osztani az államban, mert ahányszor a népszámlálás következtében erre szükség van, alkotmányos kötelessége azt a törvényhozásnak megtenni.

Minthogy azonban ez esetben egy-két kongresszusi képviselő esetleg kiesne, a törvényhozás tíz éve állandóan "elfelejti", hogy ezt kívánja az alkotmány. Amit ezzel az új törvényvel olyan igen nagyon megvédték.

A képviselők felszólalása most sem járt eredménnyel, mert azt gondolják a nemes honatyák, hogy amit szabad Jupiternek, azt nem szabad az ökörnek. És ha nekik szabad is megszegni az alkotmányt, nem tehetik azt meg a közönséges tanítók és tanárok. Megjegyzendő, hogy Michigan törvényhozása ezzel a magatartással nem áll egyedül az országban.

New York állam korrupst törvényhozása éppen most szurta hátba a kormányzó indítványát, aki arra kérte az állami honatyákat, hogy végre a "re-apportion"-ment törvényét hajtsák végre és a kongresszusi kerületeket osszák be igazságosan, ahogy azt az alkotmány kívánja.

Hát ennyibe veszik az ország alaptörvényét azok, akik azt naponta cégérnek a saját testükre csavarják...

LELKÉSZ URAK FIGYELMÉBE

Értesítjük a protestáns lelkész urakat, hogy több oldalról jött kívánságra angol-magyar nyelven egyházi bizonyítványokat nyomattunk s azokból bármily mennyiségben a rendelés vétele után azonnal szállíthatunk.

Minthogy néhány bizonyítvány rendelésénél kis összegről van szó, kérjük, hogy a bizonyítványok árát szíveskedjenek a rendeléssel együtt beküldeni

A következő bizonyítványok kaphatók az alább megjegyzett áraikon:

Esketési bizonyítványok	— — — —	10c
Halotti bizonyítványok	— — — —	7c
Keresztlevelek	— — — —	7c
Konfirmációs bizonyítványok	— — — —	6c

Szíves megrendeléseket erre a címre tessék küldeni

Magyar Bányászlap

8502 WEST JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

21

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

Pártoljuk az indítványt

Az utolsó hetekben az össze láttak napvilágot, amelyek min egységet sürgetnek.

Zámbory Sándor után Nt. Sándor s most Walkó János szó tani próbálják, hogy egy amerika

Erről mindenki meg van a azért itt van hát az ideje, hog módozatairól beszéljünk.

Rev. Szabó László "kidalgo irásában, de Walkó János annál legfontosabb — lépést egyenesen

Kezdődjék az egység a négy programjánál, amely azonnal be nek, minden egyháznak és egylet ság többi tényezőit is meghívja

Kétségtelen, hogy az amerika több ereje az országos egyletek hogy Walkó János indítványát

Általában fenntartás nélkü indítványt, amely az egységet a hasábiai nyitva állnak minden

zoia, hogy egyen az amerika magyarságnak olyan szerve, melyet mindnyájan a magunkénak mondhatnánk és amely nemcsak erkölcsileg képviselhetne bennünket, hanem anyagi tekintetben is a hasznunkra lenne.

Ennek megvalósítására a legkézenfekvőbb és legsikeresebb alkalomnak látszik az, hogy három országos egyletünk a közel jövőben tartja konvencióját. Minden vitán felül áll, hogy ha ezen testületek elhatározzák egy közös szerv létesítését, akkor meg is lehet csinálni.

Ezeknek a testületeknek mindenütt vannak szervei, fiókjai és élő tagjai, ahol magyarok laknak ebben a nagy országban. Ha ez a mindenütt jelenlévő tagság magáévá teszi az eszmét és nemcsak melléje áll, hanem a magyar sajtóval karöltve agitál is mellette, a megvalósítás majdnem bizonyosnak látszik.

Hogy a magyar sajtóban meg van a hozzávaló jóakarat, arról már meggyőződhetünk. Hiszen nem egy helyen látjuk, hogy a jóakaratú hozzászóláson kívül kezdeményező lépéseket is tesz egyik-másik lapunk.

Hogy a beszédnél tovább menjünk, a bridgeporti Szövetség tisztikara a következő levéllel kereste fel a Rákóczy, Református és Verhovay tisztikarokat:

"Mindgyakrabban hallható azon ténynek a hangzatosítása, hogy az amerikai magyarságnak szüksége van egy olyan közös szerve, mely szükség esetén ténylegesen és jogosan képviselhetné az összmagyar-ságot. Hiszen a közelmúltban is több esetben is éreztük ilyen közös szervnek a hiányát.

utján a konvenciót, hogy járuljanak hozzá, egyelőre csak a négy országos testület kiküldötteiből álló közös bizottság létesítéséhez.

Ezen bizottságnak elsősorban az lenne a célja, hogy a négy testületet egyformán érintő ügyekben közösen járjon el és a tagsági problémák hatékonyabb megoldhatása céljából közös tevékenységet fejtsen ki.

Másodszorban pedig ez a közös bizottság magva lehet egy később megalakuló olyan közös magyar szervnek, mely az összes magyar egyletek, társadalmi szervezetek, egyházak és a magyar sajtó képviselőiből állva, az összmagyar-ságnak minden tekintetbeni reprezentánsa lenne.

Mi nem zárkozzunk el az eszmének bármilyen módosításától, mert mindkét tekintetben szükségesnek és hasznosnak látjuk ilyen szervezet létesítését."

Az ügy elgondolása az, hogy a négy országos egylet szervei között egy egyeztető konferenciát, ahogyan azt egy évvel ezelőtt Daragó József ajánlotta.

A megszervezés olyan alapon és olyan elgondolással történjen, hogy csatlakozhasson hozzá minden más egylet is. Egyleti szempontból ítélve minden egyletnek egyforma érdekei vannak, egyforma nehézségekkel kell megküzdeniük és egyforma érdekei mindannyiuknak a jövő problémák megoldása.

De már akkor, amikor még csak a négy országos egyesületnek alakul meg a konferenciája,

AZ ELNÖK RÁDIO BESZÉDE

megismertette az országgal a Fehér Ház legközelebbi terveit s Roosevelt megállapította, hogy milyen javaslatok felett kell feltétlenül döntenie az országháznak.

Az elnök természetesen nem biztos benne, hogy egy-egy javaslatból törvény lesz, de kiényszerítheti, hogy a javaslatot tárgyalják és hogy a honatyák szavazzanak felette.

A kongresszus előtt fekvő javaslatok közül ötnek a letárgyalását tartja fontosnak Roosevelt s ez a bejelentés egyszersmint válasz arra a tőkés lármára, hogy egyelőre több reform-törvényt ne hozzanak, mert elég volt az új dealból.

A szociális javaslatok (munkátlanság esetére való biztosítás és aggkori nyugdíj) letárgyalásának a szükségét tette első helyre az elnök s utána következtek az NRA életének a meghosszabbítása (mert a törvény lejár júniusban), a bank-javaslat, a közlekedési eszközök szabályozása, valamint az agynevezett Holding Company"-k eltörlése, agyis a villany és gáztrusztokegrendszabályozása.

Az elnök beszédében joggal tárt rá, hogy a viszonyok javulnak s hogy lassan a depressió végét is elérjük, ha az üzleti világ egyszer elhatározza, hogy kooperál a kormánnyal.

ISMERTETTE ROOSEVELT

azokat az irányelveket, amelyek alapján a köz munkákat indítják és egy példátlanul őszinte mondatban megállapította, hogy száz percentesen tökéletes munkát senki nem tud végezni.

Utalt arra, hogy a munkák vezetésé a helyi hatóságok kezében lesz, hogy politikai természetű költsékezés lévén, a köz munkákba itt-ott panamák, grafitek fognak becsuszni és arra kérte a polgárságot, hogy segítsen neki mindenki. Segítsenek azzal, hogy kritizáljanak, ahol szükséges és jelentsenek fel minden grafitet, ahol az a fejét felütné.

Ha vissza emlékezünk rá, hogy az ezermillióis olajtolvajlás kirobbanása után a republikánus kormány milyen kétségbeesetten igyekezett a nagy grafitet eltusolni, elégedetten állapíthatjuk meg, hogy ez a kormány legalább a legjobb tehetsége szerint a tisztességes és tiszta adminisztrációra törekszik.

Azok a polgártársak viszont, akik Roosevelt radikáldizmusával megelégedve nincsenek, akik türelmetlenül kiabálják, hogy

kéressen fel a sajtó, hogy hivatalosan és állandóan képviseltesse magát benne.

Később, a többi magyar egyletek és egyházak hozzászólatakozása után módosítsa és bővítsa ki programját ezen alakulat olyanná, hogy mindazon célkitűzések benne legyenek, melyeket nagytiszteletű Tóth Sándor husvéti cikkében kifejtett és amelyek szükségességét mások is hangoztatták.

Bárhogyan lesz is, mindenestre legalkalmasabbnak látszik az ügy megindítása a nagy egyletek konvencióján. Egyrészt mivel ezen konvenciókon ténylegesen képviselve lesz az összmagyar-ságnak minden rétege, vallási és politikai pártállásra való tekintet nélkül, másrészt pedig azért, mert ezen nagy egyletek, — ha bármilyen kötétt kézzel dolgozik is a tisztikaruk, — meg tudják találni a már jóelőre szükség anyagi alap előteremtésének módját.

Menjünk tovább a beszédnél és ha már ugys tudtában vagyunk, hogy meg kell csinálni — akkor lássunk hozzá a munkához. Walkó János.

csalatozta az elnökben, meggyőződhetek róla a mult héten, hogy még az elnök nagyon mérésélt és hiányos programját is milyen erős banda próbálja blokkolni.

A NAGY KAPITALISTÁKBÓL

álló U. S. Chamber of Commerce (U. S. Kereskedelmi Kamara) évi gyűlést tartott Washingtonban a mult héten és a szervezett nagytőke ezen a gyűlésen nyíltan hadat üzent az elnöknek és az új dealnek.

Ellensége volt a tőkés világ az elnöknek és a programjának eddig is, de nyíltan azzal szembe szállni eddig nem mertek, a mult héten azonban azt annál alaposabban megtették.

Mielőtt rátérnénk a U. S. Chamber of Commerce határozataira, emlékeztetünk kell az olvasókat, hogy mikor Roosevelt a gazdasági összeroppanás leg-sötétebb pillanatában a kormányzást átvette, mikor Iowában, a konzervatív államban, a winchesterek puffogtak, a tőkésék ott könyörögtek Washingtonban, hogy a szövetség avatkozzék az üzletbe.

E sorok írója személyesen jelen volt, mikor az egyik "iparkapitány" százak jelenlétében kérte és követelte, hogy a kormány az ipar és kereskedelem felett a felügyeletet átvegye, mert — mint Mr. Toplin akkor mondta — a tőkésék nem értenek a dolgokhoz és további kétbalkezes politikájukkal a kommunizmusba űzik az országot.

ÉS AZ A NAGYTŐKE,

amely két és egy negyed éve vinnyogva könyörgött védelemért az elnöknek, mert meg volt ijedve, ma érzi, hogy a viszonyok javultak és újra a régi szemtelenséggel, a régi butasággal követeli, hogy adják vissza nemcsak az üzlet, de az ország kormányzását is a nagytőke kezébe.

Most azt követelik, hogy a kormány "hagyjon békét" az üzletnek, tegyen le minden reformszándékról és bizza az "iparkapitányokra", hogy újra prosperitást hozzanak létre az országban.

Sorra vették a gyűlésükön azokat a követelményeket, amelyeket az elnök a kongresszussal szemben felállított és egyenként minden pont ellen szavaztak.

Ellene vannak az NRA-nak, ellene vannak a bank-javaslatnak, amely a hitel felett való rendelkezést kivenné a tőkés kezéből és odaadná azt a kormánynak és ellene vannak a villanytrusztoke megrendszabályozásának, amit nem lehet csodálni, mert éppen a közszolgálati vállalatokon keresztül sajtolták ki a vért az utolsó husz évben ebből a nemzetből.

TERMÉSZETESEN ELLENE vannak a benyújtott Wagner-billnek, amely a kompánia junik végét jelentené, de mindezekben az ellenkezésekben csak azt látuk, hogy a tőkés és kiváltságos osztály ma is olyan világ, olyan gonosz, olyan önző, mint mindig volt.

A tőkés osztály butasága azonban abban nyilvánult, hogy a szociális javaslatot is ellenzik s volt arcuk hozzá, hogy a javaslatukba annak a "halasztás" is belefoglalják.

Voltak a másfélezer delegátust számláló gyűlésen óvatosabb és értelmesebb emberek is, akik ugyan a munkátlanság elleni biztosítást teljes erővel ellenették, de legalább az aggkori nyugdíjat meg akarták szavazni.

De a nagy többségből elemmentárís erővel tört ki az a gonosz butaság, amely még minden uralgó osztálynak a sirját megásztá, amely a forradalmaké szokta felülteni a világon és majd-

nem egyhangulag az aggkori nyugdíj ellen szavaztak.

Azzal az ürüggyel, hogy ez nagy terheket rakna a nemzetre.

EZ AZ ALJAS ÜRÜGY

természetesen ostoba hazugság, hiszen a nincstelen idős embereket kenyérrel ugys ellátják és az aggkori nyugdíj sem adna nekik kalácsot.

A különbség csak az, hogy ha az aggkori nyugdíjat törvénybe iktatnák, akkor nem alamizsnát, hanem rendes nyugdíjat adnának, amit nem lehetne tetszés szerint megvonni s amit minden önzertes szegény ember szívesen elvenne.

A jólétben fuldokló, kastélyokban lakó, milliárdos és milliomos polgártársak tehát a havi rongy 20—30 dollárt az elaggott, kiszípolozott munkástól sajnálják és erőlesen arra kéri a kongresszust, hogy ezt ne szavazzák meg jelenleg.

Csak Hopkins federal relief-adminisztrátor szavaival jellemezhetjük ezt a társaságot, aki nagy beszédet tartott szombaton New Yorkban és aki azt mondta, hogy "ez az osztály a saját kapzsisága és butasága által önmagát fogja megsemmisíteni és egy demokratikusabb gazdasági berendezkedésben társadalmi kiköszíteteket kell belőlük csinálnunk."

Az értelmesebb nagytőkések is rónonál észrevették, hogy a kapzsiságtól elvakult kollégák nagy butaságot csináltak, mert inzultáltak a régen tűrő éhes polgárságot és siettek kijelenteni az elnöknek, hogy ők nem értenek egyet a bandával.

NEMCSAK A KERESKEDELM

miniszterium milliomos tőkésből alkított nagy tanácsa, de a Szövögyárosok Országos Egyesületének az elnöke is kijelentette, hogy a U. S. Chamber of Commerce csak "egy önző kisebbség nevében beszél, amely a maga javára és hasznára akarja kormányozni ezt az országot."

De még nem ért véget ennek a nagytőkés szervezetenek a gyűlése, máris jelentkezett a másik nagy tábor, a Gyáriparosok Országos Egyesülete, amely szintén hasonló hangokat hallattott s amely szintén azt követelte, hogy Roosevelt és az ország mondjanak le az új dealról.

Azt állították a gyűlésen, hogy a nagyipar husztól-negyzenezer millió dollárt kész elkölteni, ha "a bizonytalanság megszűnik", ami alatt ők azt értik, hogy ha több reform-törvény nem lesz az országban.

Csak az nem mondták meg a gyáros urak, hogy ha annyi pénzt akarnak elkölteni, miért nem tették meg idáig és ha olyan biztosak benne, hogy új deal nélkül prosperitást tudnának csinálni e hazában, miért nem tették azt meg, mielőtt Hoovert a polgárság a Fehér Házból kivágta.

EZEKET NAGYTŐKESEKET

nyomban meghazudtolták a saját mérnökeik, akik kimutatták, hogy ilyen nagyarányu építkezésre sem szükség, sem hely nincs jelenleg az iparban, tehát a multi-milliomosok osztálya bluffol s csak az a célja, hogy az ország kormányzását újra a saját kezébe vehessék.

Szerencsére Rooseveltet ez a látma nem ijesztette meg, hanem egyszerűen kijelentette, hogy egyik organizáció sem képviseli a többséget, még kevésbé a lakosság többségét s a saját útjain fog ezentul is haladni.

A republikánus párt természetesen rónonál felkínálkozott a tőkének és Snell kongresszusi vezér nagy beszédben je-

lentette ki, hogy a Chamber of Commerce mögött igenis ott áll minden kereskedő az országban.

A legérdekesebb az, hogy amíg mindkét nagy tőkés táborban azt fujják, hogy a reform-törvények (a tőke szabadságát és falánkságát megszorító új törvények) hátráltatják a prosperitást, nem tudnak feleletet adni két egyszerű kérdésre.

Az egyik az, hogy mért nem jött vissza a prosperitás, mielőtt ezek a javaslatok jöttek a Roosevelt részéről. A másik az, hogy ha a reform-törvények útját állják a javulásnak, miért jelentenek egyre emelkedő profitot a nagy vállalatok az ország minden részéből.

MERT AZ AZ IGAZSÁG,

hogy amíg a reakciós lapok a tőkés osztály szolgálai és az "ipar kapitányai" tele sirják a világot, hogy az új deal törvényei "bizonytalanságot" teremtenek és akadályozzák a prosperitást, addig egyre nagyobb osz-talékok tud a legtöbb vállalat fizetni.

Csak az a baj, hogy amíg a nagytőke hazug siránkozását óriási betűkkel a fronton közlik az újságok, addig a nagy rész-vénytársaságok kimutatásait eldugják és így az átlagos amerikai polgár nem tudja, hogy nagy vállalatunk újra tejben vajban fürödnek.

Nincs tehát más oka az elnök programja elleni nagy kampánynak, minthogy a javuló viszonyok hatása alatt a kiváltságos osztály újra merész és szemtelen lett és nincs más célja, minthogy újra minden zabola nélkül kapják a hatalmat a kezükbe.

ERBEN AZ EGY ESETBEN

csodálatosképpen a munkásvezér urak nem lóttek bakot s nem állták oda, hogy kórust fújjanak a tőkének, hanem az American Labor Federation részéről azonnal nyilvánosan biztosították az elnököt, hogy vele van a munkásság. (Amit ezelőtt két-három hónappal nem láttunk.)

Sainos, ugy látszik, hogy a politikusok jobban félnek a tőkétől, ahonnan a jövő évi választási költségeket remélik és a kongresszusban minden hajlandóság meg van rá, hogy az új dealt leszurja.

Azt nem merik megtenni, hogy az elnököt mindenben leszavazzák, hanem az a taktikájuk, hogy

az időt agyon beszélik, mert azt szeretnék kimanőverezni, hogy ne kelljen a honatyáknak a kényesebb kérdések felett szavazni.

A szenátus az elnököt a mult héten a Chamber of Commerce gyűlésének a hatása alatt már leszurta, mert az NRA életének a meghosszabbítását csak tíz hónapra akarja engedélyezni, nem pedig két évre.

Minthogy az alsóház a Fehér Ház programja szerint két évre hosszabbította meg az NRA-t, a két ház közt egyeztetés lesz, ami esetleg hosszú hetekig el fog húzódni.

EZEN A NEMES MUNKÁN

kívül alig végzett valamit a kongresszus. A szenátusban a linchelés elleni szövetségi törvényjavaslatról beszéltek, amit tíz napi huza-vona után a napirendről levettek.

Az egész tárgyalás nem is volt egy percig sem őszinte s csupán alkalmat akartak adni a déli szenátoroknak, hogy — a jövő évi választás előtt — a fehér nők "védelmében" szónokolhassanak a bill ellen. Viszont a nagyobb néger lakossággal bíró északi és keleti államok szenátorai a javaslat mellett dikciózhattak, hogy a néger szavazók barátságát megnyerjék. A négereket tehát a délen a csöcselék ezentul is akkor akasztja, amikor pikniket akarnak maguknak csinálni.

A bónus-ügyben is ellene szegül a Fehér Háznak a szenátus és valószínű, hogy a volt katonák a bónust végre megkapják. Akármilyen drága mulatság ennek a hadisarenek a megfizetése, az árát megérné, ha erről a kérdésről nem kellene többé beszélni. De a bónust még el sem költik a katonák, máris követelni fogják a nyugdíjat, amit előbb utóbb szintén kipuréselnek a nemzetből.

AZ ALSÓ HÁZBAN A MULT

héten a bankjavaslatról tárgyaltak s minden jel azt mutatja, hogy ha az elnök ragaszkodik a programjához, a két ház együtt marad az őszig.

Ugy látszik, hogy erre a Fehér Ház el is van készülve, mert nem tagadja Roosevelt, hogy szükség esetén a kongresszust rendkívüli ülészsakra is behívja, de a kormány programját le kell tárgyalni.

A Rooseveltt által követelt törvényeken kívül nem térhetnek ki a honatyák, hogy ne tárgyal-

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK

KIFIZETÉSE AZ ÓHAZÁBAN JÓTÁLLÁSSAL
PÉNZKÜLDMEÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN
ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG
TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJA A MAGYARSÁGOT

THE HARBOR STATE BANK

ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garántálja, az Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK-BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

ják a Labor Federation által sürgetett Wagner billt, a 30 óras Black billt és a Guffey billt s lesz ezeken kívül egy egész csomó kevésbé fontos, de éppen annyira szükséges javaslat, a melyek tárgyalása elől nem lehet kitérni.

A kongresszus ülésein kívül most ismét a Supreme Courtra van központosítva az ország gyelmé, ahol jelenleg az NRA alkotmányosságát tárgyalják s mindenki izgalommal várja, hogy nem-e fogja a legfelső bíróság az egész törvényt kilödni.

AMIG A PÉNZES ZSÁKOK

az ipari munkásságot a prosperitás lobogtatásával a kormány javaslatát ellen próbálják hangoztatni, a demagóg politikusok a farmereket próbálják izgatni.

Az AAA ezer millió dollárnál több fogyasztási adót kollektál be rajtunk, hogy azt bónus alakjában odaadja a farmernak, de ezzel szemben azt követeli, hogy a földműves a kormány programjának megfelelően termeljen.

Most a szövögyárosok azt szeretnék, hogy a gyapotra a fogyasztási adót töröljék, de a bónust a farmereknek továbbra is megadják.

Hivatkoznak arra, hogy a külföldön egyre több gyapotot termelnek s hogy a fogyasztási adó megdrágítja a szövött árúkat s nem tudnak versenyezni Japánnal.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a gyapot fogyasztási adója yardonként kevesebb egy hetedcentnél, akkor megítélhetjük, hogy ez a siránkozás mennyire őszinte. Rhode Island kormányzója egyébként nyíltan megmondta az állama gyárosainak a mult héten, hogy ne vesszék félre az országot, hanem szereljék fel a gyáraikat rendesen s akkor a világcipaccon megint tudnak versenyezni Japánnal.

A MUNKA FRONTJÁN

természetesen az egész ország az autó munkások elterjedt sztrájkját figyelte. A hét végére harminckétezer embert emelt ki ez a sztrájk a munkából, akiknek egy harmada sztrájkolt, kétharmada nem tudott dolgozni, mert a többiek sztrájkoltak.

A sztrájkot az A. F. L. rendeztette, bár azt eleinte tagadták, mert azt hiszik, hogy ezen az uton belekényszerítik a munkásságot a saját szervezetükbe. Éppen azért a megajánlott bérémelekkel melegekedve nem voltak s inkább arra fektetik a főszólyt, hogy ismerjék el a szervezetet, amely a munkások nevében egyedül tárgyaljon.

Az autógyárak ezt elismerni nem akarják s hamarosan nem is fogják azt megtenni, annál kevésbé, mert jól tudják, hogy a munkások többsége nincs szervezve.

A mult hét végén a szervezetten kívül álló munkások Toledóban már arra szervezkedtek, hogy visszamennek a munkába s verekezés lett a dologból.

MINTHOGY AZ AUTÓ MUNKÁSOK

legnagyobb része nem óhajt az American Federation of Labor-hez csatlakozni, valószínű, hogy hosszas testvérharc lesz a dologból és ha a békét esetleg meg is kötnek ezuttal, újabb sztrájkok jönnek a jövőben.

Hogy az autó-munkások álláspontja helyes-e, vagy sem, azt nehéz megítélni, de arra az okot megadta nekik a Federation által tartott San Francisco-i konferenció, ahol kimondták, hogy az autómunkásokat ugyan be fogják szervezni, de egy-két évig önállósággal nem bírnak s ki nevezett tisztviselőik fogják a szervezetet uralni. Érthető, hogy ez a kilátás a munkások számára nem nagyon csábító, s ez a legfőbb oka, hogy Greenekről húzódnak.

Az autó-sztrájkon kívül még mindig folyik a harc a Colt fegyvergyárnál, a National Biscuitnél és New Yorkban a ruhatisztítók közül tizenegyezen sztrájkolnak.

Ezekben kívül száz-számra vannak kisebb bérharok, amelyek közül a legérdekesebb az illinoisi villanytrusztnál levő sztrájk, amely már harmincezer embert vágott ki a munkából, mert egy csomó gyár hetek óta villanyt nem kaphat.

A FOLYAMATBAN LEVŐ

sok sztrájk dacára a május elseje minden komolyabb zavargás nélkül folyt le az egész országban s ez bizonyítja a legjobban, hogy kommunista veszedelem igazán nincs nálunk.

A nagyobb városokban természetesen tüntettek és beszéltek, de úgy nézett ki, mintha a radikalizmus teljesen meg lenne torpanva, vagy meg lenne kábulva.

Nem volt zavargás még Illinoisban sem, ahol kilencszázezer embert vettek le egyszerre a welfare-ről, mert az államnak nincs pénze s a szövetség nem óhajtotta a segélymunkák terhért teljesen átvenni az állam válláról.

Dacára azonban a csendes májusnak, a radikálisok elleni mozgalmak egyre erősebbek és hangosabbak lesznek és több államban jelenleg tárgyalnak róla, hogy a kommunistákat teljesen törvényen kívül kell helyezni, ahogy azt Indiana államban megtették. Valószínű, hogy Indiana állam példáját Michigan fogja követni.

AZ EGYES ÁLLAMOKBAN

teljes fejtelenség van, leginkább azért, mert a szükséges segélyalapot nem merik új adókból behozni.

Illinois állam, az Unio egyik leggazdagabb állama nem látja el elseje óta az éhes polgárait kenyérrel, mert a kormányzó és a törvényhozók azon marakodnak, hogy a szükséges pénzt milyen adókból fedezzék.

Az állam welfare terhe husz millió dollár havonta s Hopkins azt követeli, hogy ebből öt milliót maga az állam fedezzen, a szövetség a többi tizenöt milliót csak abban az esetben fogja továbbra is utalni.

Pennsylvaniaiban még mindig farkas-szemét néznek egymással a reakciós szenátus és a liberális kormányzó, Iowában az állami törvényhozás nem annyira bevégezte a munkáját, mint a szó szoros értelmében szétzüllött, Michiganban megbénítják egymást a törvényhozás és a kormányzó.

Nagyobb botrány van New Mexicóban, ahol tíz bányászt gyilkossággal vádolnak, mert áprilisban egy vérengzés alatt egy sheriffet megöltek s ahol a New Yorkból a védelmükre kelt két kommunista vezért egy éjjel álarcos emberek elrabolták, kivitték a sivatagra és elverték.

A GALLUPI BOTRÁNYRÓL

még sokat fogunk hallani és olvasni a lapokban, mert a példátlan brutalitás ügyével a kongresszusban is foglalkozni fognak és mert nagy kommunista ügyet csinálnak majd belőle.

Az elcsukott bányászok ugyan a United Mine Workers kezébe tartoznak, de kommunisták mindannyian és a védelmüket valószínűleg a bolsevikok fogják átvinni.

Ez a tény nagyon jó lesz vörös propaganda eszköznek — mint a scottsboro-i ügy — de a vádlottaknak nem fog sokat használni.

Ha az emberrablók az elrabolt kommunistákkal az állam határát átlépték, akkor a szövetség bele fog avatkozni a dologba s akkor az álarcos csőcsékekkel elbánnak, de ha ez nem történik meg, az állami hatóságok nem fogják az emberrablókat üldözni.

Ezt a metódust az utóbbi években a nyugati államokban megszokták és ma holnap sztrájkok alkalmával a tömegelchellek napirenden lesznek a Rocky hegyeknek túl, ahol azt a californiai nagy farmerek alkalmaztak olyan sűrűn az utolsó években.

A GAZDASÁGI VISZONYOK

nagyobb változáson nem mentek keresztül. Ez évben a dolgozó munkások száma tetemesen emelkedett ugyan, de fejenként keveset keresnek s így a vásárló erejük nem emelkedett kellő arányban.

A nehéz iparban a mult héten az autó-munkások sztrájkját már érezték s már csak 45 százalékos üzemmel dolgoztak.

Az autógyárak májusra már tizenkét százalékkal kevesebb rendeltést kaptak, mint az előző hónapra s júniusra a rendelés még kevesebb lesz, úgy, hogy a sztrájk befejezés után is alaposan megcsökkent üzemmel fognak dolgozni. Természetesen az autógyárak gyárak máris erősen csökkent üzemmel dolgoznak.

A könnyű iparban még megy a munka, csak a szövögyárak rettegnek, mert attól félnek, hogy ha a Supreme Court az NRA-t kidobja, akkor az árak erősen leesnek és így nem mennek raktárra dolgozni.

A department üzletek és kiskereskedők mérsékelten emelkedő forgalomról számolnak be, az építő iparban javulás mutatkozik az egész országban.

HOGY AZ EGYRE TÖBBEN

dolgozó munkások vásárlása mért nem emelkedik kellő arányban, azt megítélhetjük a május elsejei árakból, amelyek sokkal magasabbak a tavalyi áraknál, bár a munkás bérét tavaly május óta jóformán sehol nem emelték, sőt itt-ott levágták.

Tavaly május elsején egy hor-dó lisztért nagyban 6.40-et fizettek, míg ma az ára 7.40. A cukor fontja négy és háromtized cent volt, amiért a mult héten öt és egytized centet kértek whole-saleban. A vaj ára tavaly

nagyban 24 cent volt, míg május elsején azért 31 centet fizetünk. A tojás ára egy éve 16 cent volt, New Yorkban a mult héten 25 centet kellett érte fizetni, míg a zsír négy centről egy év alatt felszokott tizenegy centre. A pork nagyban ára tavaly május elsején tíz cent volt, ma tizenhárom és fél centen alul nem adják, a hus ára pedig hat és fél centről felment tíz és fél centre.

Nyilvánvaló, hogy ilyen rohamosan felemelkedett árak mellett még a dolgozó munkás vásárlóképessége is egyre csökken, ha a bérét nem akarják az árakkal együtt emelni, amit eddig nem tettek.

EUROPA TERMÉSZETESEN

a fegyverkezések ügyével van elfoglalva s ujjában az egyes államokat a submarinok ügye és a francia-orosz szövetség izgatják. Miután Anglia és a többi győztes hatalmak ézerszer megismélték, hogy "elvben" Németország teljesen önálló és maga fog rendelkezni a saját ügyeivel, tizenkét kis submarin hallatára a hideg az egész brit birodalom kilelt.

Angliának közel kétszáz, Franciaországnak nyolcvan, Olaszországnak hetvennél több tenger-alatti hajója van, de az újabb "egyenlőség" nagyobb dicsőségére a 12 német submarint halálos veszedelemnek tartják a világra.

Ilyen halálos veszedelmek mind addig érni fogják Európát, amíg a szerződéseket revidálni nem fogják s amíg a független államok a teljes szuverenitásukat igazán nem fogják visszanyerni.

MOST MINDEN ESETRE

nem is lázas, de egyenesen őrlött fegyverkezési versenyben törtek ki s különösen repülőgépeket építenek nagy sietséggel a kormányok.

Közben a francia-orosz szövetség nyomán újabb meg újabb nemzetközi egyezményre készülnek, hogy a németeket teljesen körülzárdják a halálos gyűrűvel. Természetesen minden újabb szövetségre kimondják, hogy abba Németország is beléphet, de csak úgy, ha az egyenlőséggel elvben is beéri és a fegyverkezést abbahagyja, vagyis továbbra is, talán mindörökké megmarad lefegyverzett, másodrendű államnak, amely teljesen ki van szolgáltatva minden ellenfelének.

A nagyra feljutt orosz-francia szövetség a valóságban sokkal kisebb mumus, mint ahogy azt fel akarják tüntetni, mert a kommunistákkal való szövetségtől a francia polgárság hátán fut a hideg a legjobban.

A DUNA KONFERENCIA

előtt tanácskozásokra folytatnak az olasz, magyar és osztrák kormányok és ezeknek a tanácskozásoknak a kezdetén Magyarország szolgált egy kis meglepetéssel a világnak.

A magyar külügyminiszter bejelentette, hogy ha a teljes fegyverkezési jogot legalább elvben nem ismeri el a nagy és a kis antánt, akkor nem óhajt tárgyalni.

Kijelentette azonkívül, hogy bár szívesen köt minden állammal olyan szerződést, hogy nem támad, semmiképpen nem köt a kis antánttal kölcsönös védelmi szerződést, amit nem tehet meg két okból.

Egy ilyen szerződéssel maga Magyarország garantálná a kis antánt jelenlegi határát, vagyis a megcsontított magyar határokat, amit nem tehet meg egy magyar kormány sem; a második ok az, hogy Magyarország nem óhajt egy szeme lenni annak a vasláncnak, amelyet Németország körül fonnak a hatalmak.

A KIS ANTÁNT KÜLÖN

tanácskozára készül a következő napokban s el vannak rá szánva, hogy Magyarországnak még az "elvben" való felfegyver-

kezését is az utolsó csepp vérig ellenzik.

Közben azonban maguk is tudják, hogy ez hiába és a legőrlőbb fegyverkezési programot tervezik. A csödben levő Románia egy néhány év alatt újabb négyszáz millió dollárt akar fegyverkezésre költeni s természetesen lépést tart vele a kis antánt többi országa.

SZERBIÁBAN VÉRES

választások voltak, amelyek természetesen a kormánynak jutnának többséget, hiszen a választás csak arra való, hogy a véres kezű diktatúrát demokratá jelmzébe takarják.

NÉMETORSZÁGBAN

a gazdasági krízisről azzal vonják el a lakosság figyelmét, hogy a felekezeti villongásokat mesterségesen táplálják. A mult héten egy csomó Rómából, zarándoklatról visszatérő katolikus fiatal embert fogolytáborba vittek, ahol alaposan összeverték és összekíniozták őket, míg négy napi fogság után hazabocsátották valmennyit. A protestánsokkal sokkal jobban színtén nem bánnak, mert hiszen magának a kereszténységnek üzent háborút a Hitler kormánya.

ANGLIÁBAN A KIRÁLY

ezüst-jubileumát ünneplik, ami ből világraszóló eseményt csináltak, leginkább azért, hogy az üzleti forgalmat némiképpen emeljék.

A hatalmas Britt birodalom minden sarkából nagy delegációk érkeznek Londonba s magából Angliából is százezrek mennek fel, hogy a nagy parádét bámulják, ami mindenesetre tekintélyes üzletet jelent Londonnak.

EUROPÁBAN AZT HISZIK,

hogy a nyár végére a német fegyverkezés feletti lármát elűs hogy akkor Mussolini megrohanja Abyssiniát, ahová a csapatokat és a hadi anyagot állandóan szállítják.

Most az esős időszak miatt nem is tudnának az afrikai országra támadni és így jó ügyig a német helyzet, amely nem engedi meg e pillanatban a háborus kalandot.

TÖRÖKORSZÁGOT ÉPPEN UGY,

mint Perziát sulyos földrendések sújtották s mindkét államban ézerszám vannak halottak.

Természetesen az anyagi kár is nagyon nagy és a földönfutók száma a két államban elérte a mult hét végén a nyolcezeret.

Tüzhányóvá változott az Ararat hegye a mult héten, amelynek csúcán állítólag a Noé bárkája megpihent, mikor az Ur özönvízzel sújtotta a világot.

LATIN AMERIKÁBÓL

színtén sulyos elemi csapást jelentenek, ahol ha nem is özönvíz, de mindenesetre árvíz sújtotta az egyik legfontosabb és legszebb kikötő várost.

A Brazíliaiban levő Bahiában az árvíz közel ötszáz ember halálát okozta, az anyagi kárt egyelőre felbecsülni nem tudják. Attól félnek, hogy az árvíz az ország belsejében is pusztított, amiről még nem kaptak a kikötővárosokban jelentést.

A CHACO FRONTON

Paraguay hadserege újabb győzelmeket jelent s így érthető, hogy Bolivia barátát, Chile és Brazília újra békekövetítésről beszélnek.

Paraguay győzelmei nem lehetnek nagymérvűek, mert ha husz mértfölddel előbbre mennének, benyomulnának Bolívia gazdag olajmezőire, ami a háboru befejezését jelenti.

A TÁVOL KELETEN

ezuttal a mi gyarmatoságunk szolgált szencziációval, ahol a szélsőséges radikálisok véres felkelést rendeztek.

A FÜLÖP CSALÁD GYÁSA

A bányatelepről Detroitba telepedett Fülöp családtól elragadta a halál a hűséges feleséget és a pótolhatatlan édesanyát

Csak egynéhány hete, hogy a délvidéki szénmezőkről Detroitba szakadt Fülöp Gyuláék boldog családi ünnepéről irtnak, mikor a házastársak ezüstlakodalmát ünnepelték a rokonok és a jóbarátok s akkor nem sejtette senki, hogy a boldog otthon hamarosan gyász borítja.

Április 29-én rövid betegség után váratlanul elhunyt a házasszonya, Fülöp Gyuláné, akinek ifjú kora dacára sem tudott megmenteni az orvosi tudomány az életnek.

Fülöpné hirtelen halála azért volt különösen kínos meglepetés, nemcsak a boldogságban élő Család számára, hanem a rokonok és nagyszámú jóbarátok számára, mert az ezüstlakodalmass asszony valóságos menyecske volt még, aki életének csak negyvenketedik évét taposta.

Temetése május elsején ment végbe és a Független Magyar Református Egyháztól, a református gyászszertartás mellett kísérték utolsó útjára.

Fülöpné Bereg megyéből,

A Philippini szigetek önállósága máris nehéz gazdasági helyzetet ró arra az államra, mert amerikai vámmentes piacukat elvesztik s kóstolót már kaptak belőle.

A kókusz-olajra vetett vám gazdasági válságot hozott egy nagy vidékre és a tönkre ment kis farmereket könnyű volt a radikálisoknak a kormány ellen izgatni.

Azonnali teljes függetlenséget követelnek, míg a jelenlegi törvények szerint azt csak tíz év múlva fogják elérni, hogy addig alkalmuk legyen kormánygépezetét szervezni maguknak.

A radikálisok vérengzését és nyugtalankodását állítólag a japánok támogatják s bár ezt hivatalosan tagadják, mindenki elhiszi ebben az országban.

Nagylányából szakadt ebbe az országba, de már ifjúkorát is a bányavidéken töltötte és 1910-ben Pocahontason, a híres délvidéki magyar központban esküdt meg életre párjával.

Házasságukból egy gyermekük van, ifj. Fülöp Gyula, aki éppen mostanában készül oltárhoz vezetni jegyesét, szintén a bányavidék egy fiatal virágszálat.

A gyászborulott kis családot ért nagy csapás híre csakhamar befutotta a detroit-i magyar kolónián kívül a bányavidéket, ahol olyan sok jóbarátjuk van és mikor a detroit-i és flinti jóbarátok a temetésen megjelentek, már ott találták a messze Kentuckyból földört részvét-virágszálat és a koporsótól.

A Fülöp Család iránt természetesen általános a részvétel, megnyugvást az ősi hiten kívül abban találhatnak, hogy az elvesztett hitves és édesanya anynyi igaz részvéttel váltott ki a jóbarátok szívéből.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGY ÉVRE\$3.00
FÉL ÉVRE.....\$1.50

HA NEM FÉL
az igazságtól, vázoltassam
velem születési csillagvetését

A történelem legrégibb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével sok ény állapítható meg a sorsára vonatkozólag. Pénzügyi lehetőségek, kilátások a házasságban, barátok és ellenségek terelése és egyéb bizalmas dolgok világíthatók meg a csillagászat nagy tudománya által.

Vázoltassam velem az életem vonatkozó születési csillagvetését, amelynek tudatában az én egész életfolyásom megváltozott s eredményt és szerencsét elhet kétségbeesés és szerencsétlenség helyett. Az onre vonatkozó Születési Csillagvetést részletesen és egyszerű formában kaptam meg két teljes oldalon. Adja meg feltehetően a születési időpontját a nevével és címevel. A posta és irásköltségek fedezésére mellékeljen egy dollárt és csemme levelet a következőképpen:

ORION STUDIO
Dept. B. Box 3920
Cleveland, Ohio.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVAN
537 Richwood Ave. Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján
déltűn 3 órakor a lelkész lakón.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik
vasárnap déltűn 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első
vasárnap déltűn 4 órakor a lelkész lakáson.

SZT. IMRE RÓM. KATH. MAGYAR HITKÖZSÉG CONNELLSVILLE, PA.

PLÉBÁNOS: SZABÓ NÁNDOR
P. O. Box 496, Conneltsville, Pa.
Telephone: 98, Conneltsville, Pa.

ISTENTISZTELETEK SORRENDJE:

I. Vasárnap:
Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise
Déltűn 3 órakor Masontownban litánia és szt. beszéd

II. Vasárnap:
Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor Brownsvillen nagymise
Déltűn 1 órakor Daisytownban litánia és szt. beszéd

III. Vasárnap:
Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise
Déltűn 3 órakor Masontownban litánia és szt. beszéd

IV. Vasárnap:
Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor Daisytownban nagymise
Déltűn 1 órakor Brownsvillen litánia és szt. beszéd

V. Vasárnap:
Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise
Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise
Gyónatás és keresztelés minden mise előtt.
Esketés szombat és vasárnap kivételével bármely nap szent misével

Temetés vasárnap kivételével bármely nap szent misével

MINDEN MAGYAR NÉZZE MEG FELESEGEM A KISASSZONY

100 százalékos magyar beszélő, éneklő,
cigányzenés filmszenzációt
1935 MÁJUS 12-ÉN, VASÁRNP
déltűn 1 órától folytatólagosan este 11 óráig

A UNION SZINHÁZBAN

ANAWALT, W. VA.

"FELESEGEM A KISASSZONY"-ban a magyar művészet legjelesebbjei szerepelnek: Ágai Irén, Turay Ida, Gombaszögi Ella, Berki Lili, Paál Erzs, Jávör Pál, Rajnay Gábor, Gózon Gyula, Mály Gerő, Pethes Sándor.

BEJÉPTI DÍJ 30 CENT

A BOLDOGSÁG ÁRA

(Folytatás)

— Okosan gondolkodtál — szolt elismerően — nélkülöd kinyitottam volna az ajtót. Köszönöm!

Alice kátrádólt székében s az ajkait harapálta, hogy visszafojtsa a könnyeit. — Hogy lehet valaki ilyen közönyös!... Ugy látszik, nem törődik semmivel.

Blackford a szobában járkált és sötéten nézte az ablakot a betört üvegtáblával. Aztán visszafordult és felkiáltott, mikor a lába megcsuszott valamin. Lehajolt érte...

— Ime, itt van, tedd el emlékül — szolt Alice ölébe dobva az ellapult golyót, — most már elmondhatod, hogy voltál puskatűzben.

— Nem kell — kiáltott föl Alice, ellökve a kis gömldarabot — enélkül sem fogom elfelejteni ezt az estét!

Blackford ismét odament hozzá és megállt előtte.

— Azt mondtam az imént, hogy: ha a dolgok veszélyessé válnak, majd én is a sarkamra állok... Hát ezt meg is tezem, mindjárt holnap. Ne félj tehát. Menj aludni és meg gondolj rá többé. Sok volt ez neked... jól tudom, de nyugodt lehetsz: nem fog megismétlődni.

Alice engedelmesen fölállt. Bántotta ez a rövid elintézés. Kétségei ismét visszatértek. — Nem lenne a férfi ilyen nyugodt, ha szeretné őt! Mikor ő remegve feléje fordult, Blackford egykedvű maradt... Alice egészen megzavarodva ment a szobájába és még az ajtót is nyitva hagyta maga mögött.

XVII. FEJEZET

Blackford még jobban eltökélt szándékkal indult el másnap reggel otthonról. Most nem volt rá ideje, hogy minduntalan a saját biztonságát őrizze — sokkal jobban elfoglalta ezerféle gondja-baja — de meg Alicera is gondolt.

Nem engedheti meg, hogy veszélyben forogjon. Sokkal jobb lesz mindjárt most szembe nézni a bajok okozójával s aztán tud lenni rajta. Azt akarja, hogy Shackelford féljen a Cahaba Company erejétől és hatalmától.

Az irodában ácsok dolgoztak és a mult heti robbanás pusztítását hozták helyre. Blackford előszólitotta egyiküket.

— Menjen át Shackelfordhoz és mondja meg neki, hogy beszélni akarok vele az irodába, de azonnal — és az ember már ment is. Blackford aztán elküldött Muddert.

— Baj van — mondta neki kurtán. Az életére törő két támadást már előbb elmond-

ta Muddnak, most csupán azt közölte vele, hogy az éjjel rálöttek saját házában.

— Most menjen el az embereiért és hozza ide őket. Majd színházosdit játszunk.

Mudd szemei fölragyogtak.

— Napról-napra jobban szeretem a mesterségemet. Egy pillanat alatt itt leszünk.

Blackford szíve fölmelegedett. Mindig jobban érezte magát, ha Muddal beszélt. A fickó kedves humora szinte elűzte utjából a nehézségeket.

Most az iratok fölé hajolt. Idegei megfeszültek, mialatt Shackelfordra várt. Elfelejtette, hogy Margaretnek azt ígérte, hogy nem fog az apjáért küldeni. És hogyan felejtette volna el: hiszen a neki szánt golyó Alicet is érthette volna.

Egyszerre kinyílt az ajtó, az ács érkezett vissza.

— Shackelford azt üzeni, hogy mondd meg... — hirtelen elhallgatott és habozott többet mondani.

— Rajta csak — parancsolta Blackford — mindegy, hogy mit mondott, hallani akarom szó szerint.

— Shackelford azt mondta, hogy innen odáig épp olyan hosszú az út, mint onnan idáig. Azt is mondta, hogy ha látni akarja, akkor jól teszi, ha átmegy hozzá, mert neki semmi kedve sincs látogatába jönni.

Blackfordot nem lepte meg tulságosan a durva üzenet s azért is rendelte ide Muddot, mert számított erre. Most aztán felhasználja azt az erőt, amit erre az eshetőségre számítva gyűjtött össze. Valamiképpen még örült is Shackelford kihívásának.

Muddra pillantva intett:

— Menjen érte, szükségem van rá...

hozza ide.

Mudd lesiklott az ablakdeszkáról.

— Mjőta itt vagyok Cahabában, folyton az ilyen szavakra várok. Fiuk, puskát hozni, ide nem lesz elég a pisztoly.

— Hé, John — kiáltott utána Blackford az ajtóból s Mudd megállt, míg a főfelügyelő jelentő-égteljesen hozzátette — vigyázzon magára.

— Nem jól mondja, főnök ur — mosolygott vissza Mudd. — ha valakinek vigyáznia kell magára, hát az nem én vagyok, hanem Shackelford.

Blackford látta a kis csapatot, amint a Double Oak felé ment. Az emberek ösztönösen szétszóródtak és Blackfordnak vadászkutyafalkát juttattak észébe, amint mind külön nyomon üldözik a vadat. Nem kell féltetni ezeket a fiukat, kemény fából faragott legény valamennyi.

Ismét itt volt a várakozás s ez most na-

gyon nehéz volt. Blackford erőltette magát, hogy legalább a levelezést átnézzé, de alig látta, hogy mit csinál. — Gower!... Ennek itt kell lennie, ha Shackelford megjelenik. — Érte küldött.

— Üljön le, kérem — mondta neki, mikor megjött. — Törvényt készülök ülni — magyarázta sebtében — s azt akarom, hogy tudjon róla és megismerje egy kicsit az itteni állapotokat. Utat mutatok, hogy ön is tovább mehessen rajta, ha szükség lesz rá s én nem lennék jelen. Hogyan állnak lent a dolgok?

— Jobban is állhatnának. Alapos rendtelenség mindenütt — mondta Gower, — az üzem lassan mozog. Gyökeres változásra van szükség, mielőtt a kívánt szénmennyiséget kihozhatjuk.

Gyorsan megvitatták a bánya állapotait, mikor beszélgetésük kintől hallható léptek zavarták meg. Az ajtó kicsapódott és Shackelford lépett be. Fakó szemei szikráztak az elfojtott dühtől, az orra még jobban lefelé görbült, az ajkát összeszorította. Mögötte jött Mudd az embereivel, puskájuk a karjukra akasztva.

Blackford semmi jelét nem látta az esetleges tettelegességnek s futó mosollyal köszöntö meg ezt Muddnak, akit meg se kérdezett, hogy milyen érvekkel bírta rá az idejövételre Shackelfordot.

Blackford megfordult székén, az arca hideg volt és szemrebbenés nélkül nézett Shackelford szintelen szemeibe.

— Ha én valakinek az irodájába belépek, akkor leveszem a kalapomat — szolt határozottan.

Shackelford száraz hangon felelt.

— Csakhogy én nem jöttem, hanem úgy hoztak. Hiszen csak otthon lett volna valamelyik fiu...

— Az mellékes, hogy akkor mi történt volna. Nem érdekel. Most azonban itt van s valamit meg akarok mondani.

—Én is akarok valamit mondani...

Blackford megint félbeszakította. Arra törekedett, hogy Shackelfordot megfélemlítse azokkal a fogásokkal, amelyeket még Pittsburghban tanult.

— Lehet, hogy akar — tört rá nyersen — és lehet, hogy meg is hallgatom, ha már én beszéltem.

Blackford felemelte mutatóujját Shackelford felé, aki ott állt az íróasztala előtt. A szobában nem volt több szék, mint az, amilyen Blackford, Gower és Stringfellow ült. A főfelügyelő jól látta ezt. Nyugodtan folytatta mondkáját,

— Fontos okom van arra, hogy ne engedjem magam minduntalan zavarni és be fogom szüntetni az ön mesterkedéseit. Mikor idejöttem Cahabába, átmentem magához, kelő udvariassággal megmagyaráztam ezt és becsületesen figyelmeztettem. Nem akartam, hogy pálinkáját az én telepeimen adja el. Ere megfenyegetett s róta tett is egyet-mást, ami, hogy úgy mondjam, kissé kellemetlen volt. Nos, ezt nem fogja többé tenni... ha van esze.

Blackford merően nézett Shackelfordra, az asztalra könyökölve s lábával a padlót ütögetve. Shackelford várt egy darabig, végül megszólalt:

— Hallgatom! Majd én is megmondom aztán a magamét.

— Rendben van, ezt okosan teszi. Két nappal ezelőtt az állványról feszítővasat dobtak rám. Kis hujja, hogy nem talált el. A következő napon dinamitot dugtak az irodám alá égő kanóccal. Szerencsére valaki kihívott... lehet, hogy maga tud erről, lehet, hogy nem... szóval kihívtak. Tegnap éjjel pedig rám lőttek a lakásomban az ablakon keresztül. A golyó köztem és feleségem között süvített el.

— Azt nem tudja bizonyítani, hogy mind ehhez közöm van — felelte Shackelford, aki máris csillapodni kezdett. Az ajkát már nem szorította úgy össze és a szemei sem villámlottak. Most már lassan, vontatottan kezdett beszélni, de Blackford azért még mindig érezte a fenyegetést.

— Jól tudom, hogy nem tudnám magára bizonyítani a részességet — mondta a főfelügyelő — s nem is vesztegetem erre az időmet. Nincs szükségem bizonyítékra. De időm sincs, hogy magával foglalkozzam. Azal sem törődöm, hogy milyen mennyiségben készíti átkozott pálinkáját, de nem engedem meg, hogy bárkinek is eladja ezen a telepen: akár van rá vevője, akár nincs — tette hozzá, mikor Shackelford már szólni készült. — Nagyon jól ismerem a maga felfogását erről a kérdésről, hiszen egyszer már kifejtette előttem. Nos, meg fogja változtatni a felfogását, legalább is Cahabát illetőleg. Nem akarom, nem tudom... érti?... nem tudom a fegyelmetlenséget ezen a telepen, mert ez nagyon költséges mulatság.

Shackelford modora inkább védekező volt s már nem volt szemtelen. A bánásmód új volt előtte és mikor magán érezte Blackford hideg tekintetét, más hangon kezdett beszélni.

— Amiket mondott, az nem tartozik rám. Még csak nem is hallottam, hogy feszít

vasat dobta magára s amikor valaki azt a dinamitot a szobája alá dugta, akkor a tulajdon lányom hívta ki magát.

— Ugy van! De ha magának nem volt a dologhoz semmi köze, akkor honnan tudott róla a leánya?

— Azt nem tudom. Kérdeztem tőle, de nem akarta megmondani. De nekem semmi részem nincs benne. Nem én tettem és másal sem tettem. Arra pedig, hogy a házába belőttek, csak azt felelem, hogy én még soha se lőttem rá asszonyra s azt hiszem, öreg vagyok már ahhoz, hogy most kezdjek el ilyesmit.

— Ne vesztéggessük az időt — csapott most Blackford öklével az asztalra — nem azért hozattam ide magát, hogy feleseljen velem. Én a saját érdekében üzentem magának.

Blackford most lassan felállt és kezével a Shackelford orra előtt hadonászva, nyomatékosan beszélt tovább, de nem emelte föl a hangját.

— Ezentul, ha bármi történik velem, maga lesz érte felelős. Megértette?... Jobban teszi hát, ha arra vigyáz, hogy nekem bajom ne essék. — Blackford most Mudd felé fordult, aki puskája agyára támaszkodva figyelte őket. — Mudd, látja ezt az embert?

— Már hogyan né látnám, főnök ur! Már régóta nézem, sőt a dolgainak is utána nézek.

— Ez Ben Shackelford. Ismeri, ugy-e?

— Mi ketten már régi ismerősök vagyunk, főnök ur — felelte Mudd mosolyogva és hunyorgatva.

— Ha velem bármi történik, egy percig se vesztegess az időt a tettes felkutatására. Egyszerűen fogja el Shackelfordot. Megértette?

— Megértettem és nem fogok késni.

— Aztán felesleges, hogy ügyészt és bírót hívjon, csak tartóztassa le. Ezen a telepen én képviselem a törvényt.

Shackelford most már kitört.

— Istenemre, ez már mégis több a soknál! Ilyenféle törvénykezést én is szoktam gyakorolni, de azért mindenkor megfontoltan, hogy mit teszek. Maga nekem most jó sokat beszélt s én végighallgattam. Tudja meg hát, hogy nem vagyok olyan ember, akit meg lehet fenyegetni, mert én csak a tetteknek hiszek és fűtyülök a szóbeszédre! Én a maga helyén meggondoltam volna, mikor ezeket a kopókat rám uszította. Ha nekem esetleg valami bajom esik, mit gondol, mi történik ezzel a teelleppel?... Az én legényeim nem hagytak volna követ követ!

(Folytatjuk.)

Ilyen magyar ügyet még nem láttunk

Az amerikai magyarság életének szomorú krónikájába örömteljes lapokat nagyon ritkán írhatunk, annál nagyobb örömmel ragadjuk hát meg az alkalmat, mikor ezt a lehetőséget egyszerűen a sors megadja a számunkra.

Szombaton jubileuma volt az amerikai magyar sajtó egyik legszerenyebb és legértékesebb ragjának Kelemen Jánosnak, aki tiz éve indította a Daytoni Híradót küzdelmes útjára.

A Daytoni Híradó a tiz év alatt olyan konstruktív munkát végzett Daytonban, amit nemcsak a pezsgő magyar élet, a második nemzedék bekapcsolása, de az amerikai társadalom is tanúsít, amely elismeri, hogy a helyi magyar újság fontos és értékes tényezője a városnak.

Szombaton ugyan más kötelessége lett volna a sorok írójának, minthogy egy banketten beszéljen, mert egy Ohioiban lakó fiatal barátja joggal megkövetelhetette, hogy az esküvőjén tancoljon, de Daytonban olyan hihetetlen dolgot ígértek, ami végül is ott tartott.

Ami Daytonban kilátásba helyeztek, azt meg is mutatták s mikor ma itt Detroitban egy pársort írni akarok a dologról, alig hiszek saját magamnak.

A Daytoni Híradó tiz éves jubileumával együtt ünnepelték Hoskó István harminc éves újságírói fekvénységének a jubileumát is, aki munkatársa a Kelemen János lapjának és erre a kettős ünnepre eligérkezett "mindenki, aki valaki" Daytonban.

Azt mondták nekem, hogy egy szövetségi bíró lesz a toast

master, hogy kongresszmenek, bírók, a polgármester, gyárosok, kereskedők, főpapok, katonatisztek jelennek meg, hogy együtt ünnepeljenek a magyar betűvel. Hogy lehetett volna ilyesmit elhinni?

Hol történt még meg valaha, hogy egy magyar újság ünnepén megjelent volna egy nagy város minden előkelő és tekintélyes amerikai polgára, mindenki, aki számít abban a városban?

Hiszen egy pár politikust, egy-egy bírót, egy-egy előkelőséget sikerül ma már minden komolyabb magyar összejövetelre elvinni, sőt egész Kóhentyi Tihamér jubileumi ünnepére egy pár percre Taft elnököt is elvitték, de hogy százszámra jönjenek ilyen előkelőségek, hogy egy városban MINDENKI megjelenjen a magyarok közt, azt lehetetlen volt elhinni.

És Daytonban ez a hihetetlen dolog megtörtént.

A kétszázötven embert magába fogadó Szent Imre Hall termét este hét órára megtöltötte a közönség s azonnal már a vendégeket az emeleti terembe vezették, ahol legalább százötvenen szintén leültek az asztalhoz és bizony a közönség soraiban mindenki ott volt, aki valaki Daytonban.

A magyarok példátlan tapintatossággal és boldog örömmel lassan mind a felső terembe vonultak és bizony mikor Nevine Federal Judge, azt est tőszomszter a beszédek sorát megnyitotta, meg kellett állapítania,

hogy az ünnepelteken. Gondos Sándoron, egy pár columbusi magyar vendégen és rajtam kívül TISZTÁRA AMERIKAI közönség ült a teremben.

És milyen amerikai közönség! A szövetségi bírón kívül ott voltak természetesen az állami és városi bírók, kongresszmenek, a két párt politikai pártvezérei, a polgármester, a várost kormányzó City Commission minden tagja, egy ezredes, három százados (civilben), minden felekezet előkelő egyházának papjai, minden daytoni gyáros, minden daytoni lap szerkesztője, minden pénzintézet vezetője, minden számvetevő városi department üzlet feje, minden közszolgálati vállalat üzletvezetője, ügyvédek, orvosok, a társadalmi élet kiválóságai. Mindenki, aki VALAKI Daytonban.

Természetesen a férfiak nem jöttek egyedül s bizony, mikor az egyik bíró és a polgármester kénytelenek voltak egy másik mulatságra is elmenni, az asztalozókat ott hagyták zálogba, mert vissza akartak jönni, hogy a magyarok közt töltsék azt az egy estét egészen.

Kápráztak a szemeim és ahogy ezekkel a hölgyekkel és urakkal kezelt fogtam, nem akartam hisni a füleimnek, ahogy ma is hihetetlen előttem, hogy tegnap kik közt és hol voltam.

És ennek az eddig példátlan magyar ünnepnek a magyarázatát a banketten megkaptam.

Dayton város összes számoztató tényezője megmondta, hogy

az ottani magyarság példás társadalmi életét évek óta figyelik, hogy a magyarságot nagyrabecsülik, hogy a város nagyon értékes polgárainak tartják őket, dacára annak, hogy a legtöbben bizony napszámban dolgoznak, vagy néha csak szeretőnek dolgoznak a gyárakban és hogy különösen a depresszióban tanúsított magatartásuk szerzett nekik annynyi becsülést és annyi jóbarátot.

És nem titkolták, hogy a magyar kolónia intézményeit tartják azoknak a tényezőknek, a mely ILYEN kolóniát tart fenn a számukra. A Daytoni Híradó, a magyar egyházakat és a magyar egyleteket, amely nemcsak a magyarságot, de közvetve az egész várost szolgálják.

A mellettem ülő szövetségi bíró megmondta, hogy a Kelemen János működése nem ismeretlen előtte, hogy tudja azt is, miszerint a legnehezebb időkben Kelemen János NAPSZÁM MUNKÁVAL kereste meg lapja kiadására a pénzt és azt mégis kiadta és EZÉRT becsülik Kelemen Jánost abban a városban. Az amerikaiak, akik "deep down" igazai demokrátaik, akik nem a pöffeszkedést, hanem az egyszerűséget, a szerény munkát, a becsülétes igyekezetet igenis meg tudják és meg akarják becsülni.

Természetesen Hoskó Istvánnak is kijutott a dícsérő jelzőkből, mert az ő működésén (Hoskó egyetemi tanár Daytonban) ítélték meg közről, hogy bizony a mi fajtánk nemcsak kézimunkást ad ennek az országnak,

Gondos Sándor is, én is felhasználtuk ezt az alkalmat arra, amire maguk az ünnepeltek azt nem használhatták, hogy az amerikai előkelőségekhez nagyon közvetlenül és nagyon "egyenest" beszéljünk.

A bevándoroltak életéről, azok problémáiról, a második nemzedékről, szóval mindenről, ami bajunk van és amire orvoslást nem várhatunk, csak az amerikai polgártársaktól. Ugy beszélhettünk ott Gondos Sándorral együtt hozzájuk, ahogy csak fehér asztalnál lehet beszélni.

És Dayton magyarsága, amelynek derék tagjai mindig kitartottak Kelemen Jánossal a legnehezebb időkben, nem fogja kárát vallani, hogy Dayton színe-javával volt alkalmunk olyan közvetlenül beszélni.

Ebben az írásban én nem akarok sem a Daytoni Híradóról, sem Kelemen Jánosról írni, mert ismerik mindkettőt, ahogy ismeri és értékeli az amerikai magyarság a Hoskó István írásait.

Nem akarok azokról a magyar művészekről sem írni, akik a Miss Nánassy vezetése alatt olyan magyar zenét, táncot és éneket produkáltak, amilyen ritkán látnuk ebben az országban és ami nagyon büszkévé tett bennünket.

De én nem tudósítást akarok írni egy jubileumi ünnepéről, mert azt a helyi lap a helyi olvasóknak megírja és annak részletei a távol lakó embereket nem igen érdeklik.

Csak azt akartam megírni, hogy láttam valamit Magyar-Amerikában, amit eddig soha nem láttam, amiért érdemes volt sok mindent elszenvdeni és sok

küzdelmet megvívni és nagyon hálás voltam Kelemennek, meg a daytoni magyaroknak, hogy nekem ILYESMIT tudtak mutatni.

Bárcsak Amerika minden magyarja ott lehetett volna és megtanulhatta volna, hogy mit lehet ott elérni, ahol egyetértés van közöttünk.

Magyar Amerikában ma Dayton magyarsága van az első helyen előttem.

Himler Márton.

NEM EMELIK A SZÉN ÁRÁT

A keményszen ára április elsején a legolcsóbb, azután minden hónap elsején emelik azt huszon-

ötől-ötven centig terjedő összeggel, mert így akarják elérni, hogy a fogyasztók a szenet a tavaszi és nyári hónapokban vegyék meg.

Május elsején már ötven centes emelést vártak, de a fogyasztás olyan alacsony, hogy a társaságok nem akarták az áremelést elrendelni.

Természetesen ez a rendszer azt eredményezi, hogy a jobb-módu emberek, akik a jövő téli szénre a pénzt már nélkülözhetik, olcsóbban veszik a tüzelőanyagot, mint azok a szegény emberek, akik a szenet csak az utolsó percben, a téli hónapok legmagasabb árai mellett tudják megvenni.

Egy osztályú turista hajókkal
EURÓPÁRA ÉS VISSZA

menettérti jegy (off season) csak ...

\$155

Utazzon az óhazába a mi kényelmes, ujonnan berendezett egy osztályú turista hajóinkon Havren vagy Antwerpenen keresztül:

S. S. "Gerolstein" Május 7-én és Junius 4-én

S. S. "Ilsestein" Május 19-én és Junius 18-án

S. S. "Königstein" Május 29-én és Junius 29-én

Néhány ok, amiért ezeken a hajókon utazzék:

1. Nincs osztály különbség. Minden utas ugyanabban az osztályban van és ugyanazt a kényelmet, kiszolgálást és kosztot élvez.

2. A hajók nagyok, modernül berendezettek. A kabinok tiszták, kényelmesek és szépek. A koszt bőséges és nagyszerű.

3. Havre vagy Antwerpen kikötőjéből közvetlen expressz vonatok viszik az utasokat és a podgyászt Magyarországra, Csechoslovakia, Románia és Jugoszlavia minden részére.

Forduljon helyi ügynökéhez, vagy

ARNOLD BERNSTEIN LINE

17 Battery Place New York, N. Y. 523 Park Bldg. Pittsburgh, Pa. 203 S. Dearborn St. Chicago, Ill.

Akik holtunk után leszünk naggyá

IRTA: GONDOS SÁNDOR

Nekünk, amerikai magyaroknak, legszerencsétlenebb csoportunk éppen mi magunk vagyunk — az újságosok. A mi helyzetünk még a budapesti újságosokénál is rosszabb. Azokat ugyan nem szereti senki, de legalább nem mutatják velük szemben az ellenszenvet, mert félnek tőlük. Minket, amerikai magyar újságosokat, nemcsak gyűlölnék, de mégcsak nem is félnek tőlünk. Nincs ebben az országban olyan magyar újságíró vagy szerkesztő, akibe jó néhány nekivadult kanászbojrtár be ne törölte volna sáros lábát. És mindig büntetlenül, megtorlás nélkül.

Jól értsük meg, hogy az újságosok felől szólnék és nem a költőkről vagy írókról. A magasabb irodalmi téren mozgók: a költőket és írókat becsüli az amerikai magyarság. Kemény Györgyöt és Tarnóczy Árpádot, a két költőt sok babér jutalmazta verseikért. A rugásokat csak akkor kapták, amikor a közéleti tevékenység mezejére, a közönséges újságírássá ereszkedtek alá. Szép irodalmi munkásságom révén magam is sokszor furdóttam szíves barátság tejében-vajában, de annál többször szedték le rólam a keresztvizet, azért, amit újságíró tollammal írtam.

— A vén lóköttő!

Ezt Göndör Ferenc barátom írta felőlem pajzán tréfával akkor, amikor Gömbös Gyula felől dicsőrelog írtam.

A bolsevik Uj Előre felényes egyszerűségű kézlegyintéssel intézték el, iraband:

— A Szabadság agyalágyult aggastyánja, a kappanná váltott kakas...

Dródy Győző ékesszólása "sőtét méregkeverő" nevén emlegett, de a nekem osztogatott rugásokból legbecsebb gyönyszem gyanánt egyet őrizgetek, aminek históriáját hadd mesélem el itt.

Ugy fordult velem a sors, hogy Tárkányi Béla mindenesnek szerződött a "Jó Pásztor" című lapjához. Írtam a lapot az első betűtől az utolsóig, Tárkányi gyakran azt se tudta, hogy mi jelent meg a lapjában, hiszen tudta, hogy nem élek vissza a bizalmával. Írtam én a lapba mindenféle név alatt. Hol Gondos Sándor, hol G. S., hol Kakas Márton, hol Láp Pál, hol Keszérő János vagy Savanyu Mária név alatt. Nem ártok vele, ha elmondom, hogy "Margit néni" álnév alatt én vezettem a női rovatot is. Most maga Tárkányi ez a Margit néni. No, meg is látszik a rovaton, mert savanyu, hiszen Tárkányi olyan szakács, aki sok ecetet és főleg sok epét használ.

Elég az hozzá, hogy a mult esztendő során egyszer éppen déli 12 órára készülttem el a lap-pal és mondom Tárkányinak:

— Te Béla, ha nincs valami rendkívüli dolog, akkor én most kimennék Ladányi Gyurival vadászni, haza se jönnék holnap délutánig.

Látszott az arcán, hogy nagyon megörült ennek. Biztatott erősen és hevesen:

— Csak menj, öreg! Rád fér egy kis pihenés.

Mikor azután másnap délután hazaérkeztem, első dolgom volt — hiszen vérbeli újságíró lennék, vagy mi a szősz! — hogy a közben megjelent lapot megnézzem. És akkor dörzsölgetni kezdtem a szememet:

— Mi ez, Uram Isten! Hiszen ez nem az a lap, amit én tegnap csináltam.

Nem bizony! Az én vadász-kirándulásomat Tárkányi arra használta fel, hogy kidobja az én ötödik és hatodik oldalamat és annak helyére egy hosszú támadó cikket tegyen. Kit támadott meg Tárkányi? Ugyan kit mást, mint Himler Márton, akit még Székely Izsnónál is jobban gyűlöl. Akkorákat rugott rajta, hogyha véletlenül football lett volna

Himler Márton, kirepül erről a földtekéről és beesik a sztratoszféra nagy semmisségébe. Közben pedig mivel én a Himler-lapok szerződött írója vagyok... Így zokogtam neki:

— Hallod-e, Béla! Azt még megérttem, hogy te Himlert rugdosod, hiszen Himler nem csinált és nem csinál titkot abból, hogyha a leeső friss havat terólad mintáznák, feketébb lenne az a szuoknál, de azt már sehogyse értem, hogy miért rugdosol meg engem is, tulajdon főmunkatársadat, ebben a förmedvényben.

Hát ezt a lappéldányt őrzöm ritka kincs gyanánt. Azt a lapot, amely akkor rugott rajtam, mikor kötelékébe tartoztam. Erre még nem volt addig példa. Nem is lesz többé.

* * *

Mindez pedig azért íródik, mert most olvassgattam azokat az írásokat, amelyek hirtelen elhunyt kartársamat, dr. Fényes Lajost bucsuzatják. Ezekből látom, hogy milyen nagyokká leszünk mi holtunk után. Be nagyokat rohögönnék mi most ketten Fényes Lajossal, ha itt ülhetne velem szemben és együtt tanulmányozgatnók a siratókat.

A helyzet és a hangulat éppen kedvező volna. Az idő éjjel után harminc perccel. Egyedül ülök lakásom konyhájában. Szembe velem háromnegyed gallon jó vörösbőr. Jobbra a cigaretták és a gyufa. Balra a husvétí diós és mákos patkók. Minden, ami szem és száj ingere. Ha Fényes itt lenne, nem írnék, hanem beszélnék. Körülbelül ezeket mondanám:

— Hallod-e, Lajos! Az amerikai magyar újságírásnak nincs még két olyan fekete báránya, mint mi ketten vagyunk. Néha a szükség, a nyomorúság, mások a szilaj vér, a hebeurgvaság, a megmondolatlanság olyan dolgokra, cselekedetekre kergetett bennünket, hogy holtunk napjáig siratjuk tetteinket. Akárhogy próbálkoztunk később, akármilyen aggódva vigyáztunk arra, hogy a becsület utjáról hajszálat le ne tértünk, a multak nyomasztó sullyát mindig nyögöttük. Én ezt megmondhatom neked, mert nem vagyok jobb és nem vagyok rosszabb nálad. A különbség legfeljebb annyi, hogy téged, aki testileg gyenge és félénk vagy, meg is ütöttek, míg én csak erkölcsi pofonokat kaptam. Rólam az Omahában történt folytán tudták, hogy ha előnti szememet a vér, akkor csupasz kézzel is ölök.

Itt mi ittunk volna egyet, mert mindketten szeretjük a bort és azután így folytatnám:

— Azt senkise tagadhatja, hogy tollal a kezünkben mi ketten az átlagnál tehetségesebbek vagyunk. Ez az alantas amerikai-magyar újságos viszonyok között nem sokat jelent, de állana reánk akkor is, ha a budapesti újságírás versenyterén lennénk. Ennek dacára, a mult miatt, csak harmadik, negyedik vagy ötödik hegedűsök lehetünk a bandában és ha előretörnénk, ránk förmednek: "Ácsi! Hátul a helyed." Mutatja ezt legjobban a te példád. Nem voltál te a Népszava igazi belső munkatársa, csak üzletszerző ügynöke. Nem a biztos heti fizetésből éltél te, hanem a jutalékokból, amit többé vagy kevésbé tisztességes üzletek után kaptál. Velem együtt nem érintkeztek, hanem csak leereszkedtek hozzád az emberek, a kartársak, mert hiszen utáltak ugyan bennünket, de kénytelenek voltak elismerni, hogy írni tudunk. A megtérés, a jó szó, amit kaptunk, olyan volt, mint a koldusnak odadobott alalmazna. Éreztezték velünk, hogy alalmazna.

Ennél a pontnál dühbe jönnék és odavágnék öklömmel az asztalra:

— Hej te, Lajos! Én azonban

tudom, hogy ezek az alalmaznát osztogatók hogyan beszéltek rólad a hátad mögött, te pedig tudod, hogyan beszélnek rólam a hátam mögött. És most, mikor ezeket a cifra siratókat olvassuk felőled, sorsom, bűnöm és érenyeim osztályosa, nem tehetünk egyebet, minthogy összenézünk és rohögjünk.

Azt mondaná ekkor Fényes Lajos:

— Igyunk, öreg!

És mi innánk és én tovább folytatnám:

— Érdemes volt neked meghalnod, Lajos. Nem azért, hogy ilyen naggyá üssenek halálod után, hanem azért, hogy mi ketten ilyen jóízűen rohöghecsünk ezeken a siratókon. Hidd el, hogy én is ilyeneket kapok majd, ha egyszer behunyom örökre a szememet. Tavalgy már ugy is volt, hogy megdöglöm. Akkor nem te jöttél volna borozgatni éjjel után hozzám, hanem én mentem volna hozzád és akkor szőszérnt te írnád e sorokat. Csakhogy éppen akkor, amikor már adogattam befelé a kulcsot, eljött hozzám látogatoba New Jerseyből egy szerkesztő. Láttam, hogy már csupán lálni jár belém a lélek és pofájára rá volt írva a gondolat:

"A siratómat azzal kezdem, hogy a nagy amerikai-magyar írók én öleltem meg utóljára." Erre elfutott a düh és elhatároztam, hogy nem halok meg. Engem ez a féreg, aki ezerszer megmárt, ne sirasson és ne nevezessen — jogtalanul — kartársának. A suszter. A favágó. A pöcegödör tisztító! Én élni fogok, Lajos, mert élni akarok, hogy én temessem el minden amerikai-magyar lapot és belőlem halálom után ne csinálhasson senki nagyot, aki az életben lenézett. megvetett, alalmaznás koldusnak tekintett, akivel az odadobott jó szó révén igralmat gyakorolt.

Itt most újra innánk Fényes Lajossal, mert észrevenné, hogy szemeimet megint elöntötte a vér, ami nálam veszedelmes és akkor összenézniék és ismét csak nevetnének, mert:

— Instállom alássan, se Fényes Lajos, se jómagam nem voltunk mi soha nagy emberek, csak éppen a sok kilenc balkezü között jobbkezesek. Ezért váltunk ki a tömegből annak dacára, hogy botlásainkkal mi bizony alaposan elpuskáztnk az életünket.

* * *

Ez ugyan furcsa sirató, de Fényes Lajosnak a legkedvesebb, mert az egyetlen, amely őszinte. Nem csoda! A szívemből fakadt. Természetes, mert hiszen voltaképpen önmagamot bucsuztattam benne, a másik fekete bárányt, aki egy volt azzal, akit már levágtott a nagy mészáros, a halál.

Magam sorsát látom Fényes Lajosban. Örökös esetlést-botlást, elbukást, próbálkozást a talpraállással. Emberek gunyosan lenéző mosolygását. A vízben fuldokló felé nyújtott segítő kezeket, amelyek azonban az utolsó pillanatban nem csuklókat ragadják meg, hanem fejünket nyomják újra a víz alá.

És végül a pompás, a ragyogó sűrűvő, amely azt hirdeti felőlünk cifra betűkkel, hogy nagy emberek voltunk. Ha az utókor a sűrűvők alapján ítélné meg elődeit, pirulva szégyenkeznek. Azok szerint csupa fedhetlen jellemű, becsületes, derék ember élt a multban. Pedig hát...

* * *

Urak, urfiak, válogatott cigány legények, csak méltóztassék tovább folytatni azt a komédiát, amelynek jelszava az, hogy "a holtakról csak jót vagy semmit."

Sorsom osztályosának, Fényes Lajosnak, ma már semmi kifogása ellene. És miután mindketőnk nevében már ugyis elmondtam a magunkét, én se tiltakozom többé. Nem, mert halott vagyok már én is. Éppen csak kísértétként járok a földön, mint valami rosszindulatu manó, aki

A FR. COUGHLIN MUNKAPROGRAMJA — FASCISTA

Mikor Fr. Coughlin MUNKA-programjáról beszélünk, nem az általa hangoztatott célokról, hanem a célok felé való törekvés módózatairól akarunk beszélni.

A "National Union for Social Justice" régebben kihirdetett célain mi sok követni valót nem látunk.

Az a tizenhat pontból álló program, amellyel a Iga vagy union megalakítását a rádióon keresztül bejelentette a világnak, bizonyos leszámításokkal minden progresszív embernek a programja.

És amíg a program megvalósítását, a célhoz való közeledést az általunk ismert demokratikus formák közt kereste, minden liberális ember tapsolt, mikor Coughlin megszólalt.

Röviddel később azonban a tisztában látó emberek rá kezdtek arra a tényre döbenni, hogy Coughlin az eszközök megvalósításában nem alkalmazkodik a demokratikus rendszerhez.

És rájöttek arra is, hogy a rádióon egyre kevesebbet beszélt a programról és egyre többször izzott ki a gyűlölet, az izgatás, sőt az uszítás a hangjából.

Nem magyarázta, nem népszerűsítette azokat a programpontokat, amely platformja lenne a legájának, hanem a hallgatóit azokra uszította, akikről feltette vagy feltehetette, hogy a programot ellenzik.

Az uszítást a demokratikus berendezkedésben nem ismerik és nem fogadják el tisztességes politikai eszköznek s már ebből a tényből azt érezték ki, hogy Coughlin a fascista rendszer felétörekzik.

Sokan a fogalmakat félreértik és mikor Coughlint a fascizmusról való hajlamossággal vádolják, azt felelik, hogy igenis, a barát-nak jó a programja.

Lehet, hogy jó. Valószínű, hogy jó. A magunk részéről a 16 pontból tízenegyet aláíránk olvasatlanul a sötétben.

De ez még nem jelenti, hogy a programban leszögezett értékeket fascista rendszerben kívánjuk elérni.

Mert a fascista rendszer, maga a fascizmus szabadságvesztést jelent és a szabadság árán nem kell nekünk mindaz, amit Coughlin megígér a programban.

Mussolininak is kenyér a programja, Hitler is gazdasági igazságot, vagy legalább több gazdasági igazságot ígér a német proletár fiának.

De hol van az a józan amerikai polgár, aki akár a jelenlegi nyomorúságot is el akarná az olasz "kenyérbiztonság"-ért vagy a német helyzetért cserélni?

Az orosz kommunizmus igazán megtesz mindent, hogy a tegnap "underdog"-jain segítsen. Az már nem is egyenlőséget, de egyenesen felsőbbiséget helyez kilátásba az orosz proletárnak vagy a fiának.

De a kommunizmus despotizmusa árán, a szellemi és lelki elnyomatás árán ki kíváncsoznék a vörös kenyérre?

A fascizmus éppen olyan desbeleröhögök az önök szemébe és odavágom arcukba:

— Ugyan kérem, legalább holtunk után ne komédiázzanak velünk. Tartsák meg maguknak a farizeusok kétszínű, kései alalmaznáját.

Mivel pedig katolikus hitű ember vagyok, akinek tisztult lélekkel kell mennem az örök ítélőszék elé, a református Fényes Lajos nevében is hadd fohász-kodhassam:

— Uram Istenem, bocsáss meg nekik, akik holtom után naggyá ütnek, mert hiszen nem tudják, hogy mit cselekesznek.

Nem tudom, nem emlékszem, hogy mondotta-e a Krisztus, de bizonyosan nyomán járok ezzel a fohással, mikor nem önmagunkért, hanem siratóinkért imádkozom.

Béke velünk!

NYILT LEVÉL ÁRVAHÁZI ÜGYBEN

EGY VERHOVAY FIÓKHOZ

A mult héten az egyik hetilapban Nagy Dezső, a Szent Erzsébet árvaház feje "Árvaházi levél egy Verhovay fiókhöz" címen nyílt levelet írt Vizi Jánosnak, a Verhovay Segélyegylet 248-ik osztálya titkár-pénztárnokának, amelyben felkérte, hogy küldjenek Detroitba egy bizottságot, amely az árvaházat és annak ügyeit megvizsgálja.

Ebben a levélben a "méltóságos ur" a tőle megszokott kocsmai hangon személyemmel is foglalkozott, amit én nem fogok viszonozni, mert annyi durvaságot, annyi szennyes borizú hangot én nem tudnék beleírni egy levélbe. Ezt a hangot szívesen átengedem a prelátus urnak.

Tőle viszont nem is lehet egyebet várni, hiszen köztudomásu, hogy a saját egyházfenntartó híveit is, ugy szóban, mint sajátkezü írásaiban "retkes lábu szemtelen parasztnoknak" szokta nevezni.

Ellenben én is arra kérem Vizi Jánost és a monavilleket, hogy igenis fogadják el a meghívást. Jöjjenek el Detroitba, mezzék meg az árvaházat, — amelyhez valamikor én is készséggel küldtem a centjeimet — és vizsgálják meg, hogy mi lett azzal az őt árvával, akiket onnan az uccára löktek.

Ne töltsék az idejüket a pénztári könyvek megvizsgálásával, mert azok egész biztosan rendben vannak. Nem is kifogásolta soha egy lélek sem a pénzügyi könyvek vezetését.

Csak arra kérem Vizi Jánost és akik a meghívást elfogadják, hogy ne csak az árvaházat nézzék meg. Ne csak az egyik oldalt hallgassák meg.

Hanem nézzék meg azt az öt gyereket, akik semmi bűnt a világon el nem követtek és akiket mégis kivágtak, a sző szoros értelmében, az uccára. S akik ötven heteken át egy egyszobás egészségtelen lakás egyetlenegy vackán éltek.

Ez az egész kérésem Vizi Jánosékhoz, meg a Verhovay Segélyegylet 248-ik osztályához

Ha mindkét felet meghallgatták és mindkét oldalon személyes meggyőződést szereztek maguknak, megíérlhetik, hogy ki szokott hazudozni és ki hazudott ebben az esetben. Mert néha nem azoknak van igazuk, akik a leghangosabban és a legdurvábban tudnak és szoktak beszélni.

Himler Márton.

független MUNKÁS-SZERVEZETEKBEN látni.

Ha rosszmauk lennénk, akkor egyenesen azzal gyanúsíthatnánk meg a rádió papot, hogy ezzel a lépésével a gyárosokat akarja szolgálni, mert ha a saját politikai szervezetébe csábítja az autójpar minden munkását, akkor meggátolja azokat, hogy kiépítsék a munkásszervezeteket maguknak.

Nem hisszük, hogy így lenne, de ha radikális oldalról ezzel fogják Coughlint vádolni, nem lehet meglepve.

Coughlin a hatalomra törekszik és az eszközei (az uszítás), valamint a most már nyíltan bevallott célkitűzései is azt mutat-

ják, hogy ezt a fascizmus meg-alapítása révén akarja elérni.

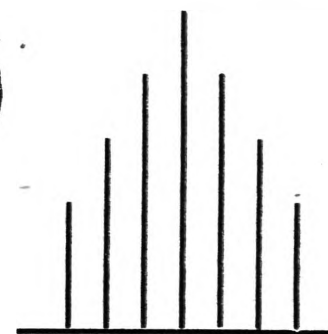
Azért van egy táborban a többi amerikai fascistakkal, a Huey Long-okkal, meg a Hearst-ekkel és csak családék volt az a pár ismert liberális szónok, akik ott voltak a gyűlésen.

Lehetséges, hogy a polgárság ösztönös megnyilatkozása meg eiterli a fascista utakról és ez esetben sok és nagy szolgálatot tehet a nemzetnek

Ha azonban az első gyűlés-bejelentései és meghívásai szerint fogja a szervezet; ezután is folytatni, akkor félreérthetetlenül fascizmust akar itt csinálni.

LOGANVIDÉKI MAGYAR HÁZIASSZONYOK

Ha zöldségre, gyümölcsre, tojásra és baromfira van szükségük, támogassák a Monaville-i magyar kereskedőket és rendeljenek mindent TÁRKÁNYIEKNÁL

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeresnénk, szíveskedjék egy postakártyát írni címünkre és a megrendelt árut azonnal házhoz szállítjuk

TÁRKÁNYI TESTVÉREK
LOGAN, WEST VIRGINIA

A SZÉNIPAR ÉS AZ NRA

A szenátus az NRA meghosszabbítását csak rövid időre tervezi és abból sok mindent kihagyunk.

Kihagyják az állami ipar és kereskedelem szabályozását, kivéve bizonyos eseteket és csak az államközi kereskedelmet helyezik alá az NRA rendszabályainak.

Kihagyják az árak megszabását és nem engedélyezik ezt csak azokban az iparágakban, amelyek az ország természetbeli kincseit dolgozzák fel.

Meg fogják tehát ezentúl is egységesen állapítani a szén, az olaj és a fa árát, mert ezek természetbeli kincsei az országnak.

A faipar ugyan nincs erre a védelemre szorulva, de rá vannak szorulva az olaj és a széniparok, amelyekből tényleges termelés van, illetve amelyek túl-

termelésre vannak fejlesztve.

A kongresszus belátja, hogy ezekben az iparágakban irrtózatossági veszteségeket szenvedtek az NRA előtt, mikor a termelők egymás torkát szabadon harapták s hogy ennek a versenynek a levét egyformán megitták a termelők és a munkások.

A két iparág teljes anarchiáját dézné fel, ha az árak teljesen felszabadulnának és amíg más iparágakban a gyárosok követelik a leghangosabban a szabad versenyt, addig a bányabárok egyenesen az árak további kontrollját kívánják.

A bányamunkások is ajánlották, hogy a szén árát a code hatóságok megszabják, nehogy a bérvágás játéka újra előről kezdődjék és azért tett a szenátus az NRA javaslatban a széniparral kívélt.

A BRENKÁCS FÉLE TÁRSASUTAZÁS

Felhívtuk már röviden olvasóink figyelmét arra a társasutazásra, amit a Cunard White Star egyik legjobb hajóján rendeznek e hó 29-én s amelyhez Brenkács Vajdát, a közserzetben álló cigányprimást szerződtették.

A Berengária egyik legpompásabb hajója a Cunard White Star társaságnak és a társaság maga híres róla, hogy társasutazásai kitűnően vannak szervezve és vezetve.

Mint hogy Brenkács népszerű az egész országban s barátai számosan vannak mindenfelé, idáig is nagy csoport jelentkezett és foglalt le jegyet erre a hajóra, akik közül a szépszámmal vannak bányászok is.

Akik tehát május 29-én a Berengária hajón mennek, nemcsak kitűnő kíséret és kitűnő cigányzene mellett, hanem kellemes és nagy társaságban, valóságos, baráti körben utaznak.

Az utasokat egész Budapestig a legnagyobb gonddal és előzenéssel szolgálják és igazán semmi gondjuk poggyásza, vízum-jelentkezésekre, stb., mert mindent elvégeznek helyettük a társaság szakképzett emberei.

Az uton természetesen Brenkács Vajda szórakoztatja az utasokat, akik így feltétlenül kellemesen utaznak.

Május végén az idő rendesen szép, vihar nem igen van és élvezettel kirándulásban lesz részük az utasoknak.

Hajójegyet természetesen lehet venni a társaság minden meghatalmazott ügynökénél, de akik egyenesen Brenkácsnak írnak, azok közvetlen felvilágosítást kapnak és biztosan kitűnő elbánásban részesülnek. A Brenkács Vajda címe: Mr. John Brenkács, c/o Delray Business Exchange, 8100 West Jefferson Avenue, Detroit, Mich.

A Delray Business Exchange vezetője Mr. Kulcsár azonnal a legelőzékenyebb elintézésben részesít minden hozzáforduló utast.

ÜZENETEK

Érdeklődő, Detroit. A "havi-lappá zsugorodott" American Miner természetesen megjelenik ezután is. — A Fodor Gyula kiadásában megjelent Magyar Hir-lap és Magyar Napilap nem "zsugorodtak össze", hanem mindkettő megszűnt, de ennek tisztességes emberek nem örültek. — Végtelenül szegény, szálamramlélt emberek lehetnek, akiknek másfajta örömeik nincsenek.

Mrs. Anna Józsa, Torrington. Hálás köszönet. Nem volt be-szüntetve. Hogy gondolhatott ilyesmit. A hiányzó szám elment. Szíves üdvözlét.

Bial József, Christopher. Köszönet, testvér. Elmulik ez a rossz világ is egyszer.

Erdély Péter, Cleveland. Köszönet. Jobb világ jön.

Tóbiás Sándor, McCarr. Megkaptuk és nyugtáztuk. Hálás köszönet.

George Vaszkó, New York. Sajnáljuk, későn jött, nem lett volna értelme a közlésnek.

Somló Lipót, New York. A fenti üzenetet ismételiük.

Kiss András, Wakenva. Irtunk a megfelelő helyre.

Sütő János, Windber. Köszönet. A leírástól levestük most és ezentúl a lap kívánságának megfelelően megy. Szíves üdvözlét.

Bredács András, Pricedale. Köszönet, testvér.

Nemes János, Clarksburg. Hálás köszönet, testvér.

Mrs. Mary Soltész, Appalachia. Köszönet. — A lake szezon megnyílik és akkor munka több lesz azon a vidéken. Szíves üdvözlét.

Bork Ignátz, Martins Ferry. Megsürgöttük, testvér, mást nem tudunk tenni.

Kovács János, St. Clairsville. Hálás köszönet és szíves üdvözlét. Utasítás szerint könyveltük.

Nagy Sándor, Barton. Köszönet, testvér. Bizni kell a jobb időkben.

Cetó Lajos, Ward. Hálás köszönet.

Novák Lajos, Elizabeth. Mint-hogy Fr. Coughlinről egy cikk már ki volt szedve, úgy az Ön levele, mint a beküldött másik

BÁNYABÁRÓK A GÁZ ELLEN

Bányabárok tiltakoztak Ickes belügyminiszternél az ellen, hogy a texasi természetes gáz vezeté-sére hatvan millió dollár költségre a közmunkára megszavazott négyezer millióból.

A texasi hatalmas olaj- és gázmezőkön naponta sok millió köb-láb gáz megy a levegőbe, míg a középnyugati nagy városokban a mesterséges gázt mérgeződrágán adják a közszolgálati vállalatok.

A gázcsövek már Illinois határánál vannak és kevés költség-gel azokat tovább lehetne vinni Detroit-Toledoba és a közbeeső Elkhorn-Piney Coal Co. bányá-jában egy napos sztrájk volt a múlt héten.

EGY NAPOS SZTRÁJK

A Mellon féle Koppers Coal Co. egyik west virginiai bányá-jában, a McDunn mellett levő Elkhorn-Piney Coal Co. bányá-jában egy napos sztrájk volt a múlt héten.

Az éjjeli shifta munkásai azt kívánták, hogy korábban kezd-hessenek dolgozni, de a társaság ragaszkodott hozzá, hogy a shifta félnyelkor kezdődjék.

Egy anya, akit megmentettek

"Köszönetemet óhajtom kifejezni orvoságukért" írja Mr. D. Brunelle St. Didace-ból. "Egész bizonyos vagyok, hogy megmentette anyámat, ki egy évig orvosi kezelése alatt állt. Gyomorhántalmakban szenvedett, a mely egész szervezetét befolyásolta, úgy, hogy teljesen megrendült egész-ségi állapotban volt. Amióta a Forni-féle Alpenkräuter használta, állapota oly nagy mértékben javult meg, hogy nem tudom ezt az orvoságot eléggé feldicsérni." Ez a híres gyógyfű or-vosság közismert kitűnő hatása miatt, amelyet az emésztés folyamataira gyakorol. Tevékenységre serkenti a gyomrot, megnöveli az étvágyat és meggyorsítja a táplálék felszívódását és ugyanakkor üdvs hatást gyakorol az eltávolítás folyamatára is. Az Alpenkräuter nem egy közönséges kereskedelmi árucikk. Csakis a Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill. által megbízott ügynökök árulják.

levél, valamint a mi megjegyzéseink a jövő héten jönnek.

Meleg S., Easton. Elfelejtette beküldeni a cég nevét. Szíves-kediek azt beküldeni és utána-nézünk, hogy alapos felvilágosi-tást adhassunk. — Szíves üdvözlét.

EGYHÁZI KIREK

Brownsville-Pricedale-Uniontown, Pa.

Brownsville, Pa. Április hónap folyamán szokatlanul nagy volt a népmozgalom a református egyházban. A Loránffy Zsuzsanna Női Egylet tavaszi bazárja három napos és sikeres volt, melynek jövedelmét \$150.00 átadták az egyházi pénztárba. A nagybizottság szintén befejezte a Jugoszláviából kiüldözött magyarok segélygyűjtését és \$100.00-t utalt át a pittsburghi alkonzuli hivatal utján. — Öt temetésünk volt a nagy területen. Ebből Motavecz Henrikné 60 éves South Brownsvilleben, Levász Imréné 50 éves Torrence-ban és ifj. Simon István 26 éves Dixmond-ban elhunytakat tettünk helyben. — Ünnepeleltük heten a férfiak a templom belső falazatát mosták le 4 napi és 4 éjjeli munkával és addig a vidék különböző helyein voltak ünnepi előkészületek. Nagypénteken, szombaton s husvét ünnepében nagy-ereg nép látogatta a templomot.

Redstone Presbytery egyház-megnyék tavasz nagygyűlése is ebben a hónapban volt, ahol egyházunk világi képviselőjét, Bacs-kay Károly algondnokunkat választották meg az egyházmegye képviselőtében az állami Zsinat-Prezbiteri nagygyűlésre, amit ez évben június havában Chambersburg, Pa. tartanak.

Pricedale, Pa. Itt is szomorúság vegyült az ünnepi örömek közé. Egy igen tiszteletreméltó asszonytestvérünket, Hajdu János hitvesét, szül: Lukács Mária 72 éves, hűséges jó anyát, sok-sok nagyanyát temettünk el 10-én. — A husvét vasárnap reggeli gyülekezésben 42 vett Ur-vacsorát.

Uniontown, Pa. Gyámolnőküli elárvult magyar református atyáinkfiai közül itt számosan vannak a megyei szegényház lakói között. Ezek részére Nagypénteken reggel 10 órakor volt ünnepi isteni tisztelet és Ur-vacsoraszítás. Ide Husz Sándor presbyter vitte át a lelkeszt és segédkezett a szolgálatban. Tíz-néhét öreg magyar van itt, akik között van olyan is, aki évek óta nem bír agyáról sem leszállani.

Josephine, Pa. Itt már nem laknak magyarok, csak elvett. Pusztulóban van minden munka-mező. A régebben sok munkást alkalmazó Blast Furnace környé-két beleperte a dudva és tövisbó-rok sokasága. Itt hunyt el Kot-roczó Józsefné szül: Molnár Ju-lanna 66 éves korában, az in-dianai Forházban. Eltemették április 15-én. Kotroczó József-né vallásos és tevékeny asszony volt. Előre magához hivatva régi lelkészét, a most már csaknem világtalan 70 éves özvegy férjével együtt háznál részesült az Ur-vacsorában. Ide már késő este mehetünk ki a temetésre Haj-du András és neje kíséretében, 85 mértföld távolságra. Ugy Kot-roczón, mint Hajdu Jánosnak készülgettek házasságuk ötven éves jubileumára, amit ebben az évben ünnepeltek volna.

Ronco, Pa. Itt egy hónapok óta szenvedő asszonyhoz, Csobi Lajosnéhoz mentünk ki, az ün-nep első nap délutánján. Tóth Ferenc presbyter és neje, Keny-hecz István és neje, továbbá Smajda István és családja, a kö-nepi isteni tisztelet és Ur-vacsora-zeli szomszédok részvételével ün-nosztás volt a nagybeteg asszony házában.

Ünnepi isteni tiszteleteinket és a szomorú öt temetést több ezren látogatták április hónapban. — Nagy szegénységünk dacára az egész területen teljesített szolgál-atok jutalmazása az ünnepi of-férák összege is megközelítette a \$400.00-t.

Kovács Andor, református lelkész.

* * *

Brownsville és Környéki Egy-házunkban: Mothers Day — Anyák Napja 12-én d. e. a temp-lomban. Alkalmi beszéd lesz. — Memorial Day 30-án emlék is-

KIS HIRDETÉSEK

HAZASSÁG

57 éves özvegy ember vagyok. Szeretnék a lap utján megismerkedni hozzám való özvegy asszonnyal, aki jó otthonra vágyik és engem megbecsülne. Van magánházam és egy kis truck farmám. Leveleket kérek a ki-adóba: P. K. Magyar Bányászlap, 8502 W. Jefferson, Detroit, Mich.

KERESTETÉS

Keresem Kiszelica Pált, aki előzőt Amherstdale, Logan Countyban la-kott, most valahol Pennsylvániában farmán lakik, hogy iródnának azon-anl írja meg jelenlegi tartózkodási helyét és címét; mivel részére elő-nyös pénzértéket tudok kifizetni és annak kiutalását el tudom intézni. Aki címét tudja, értesítse Oscar Tábori ügyvéd és jogtanácsost, Lo-gan, W. Va. (5-9)

ÜZLETI ALKALOM

New Brunswick, N. J. városának fő helyén egy butcher és grocery üzlet öregség miatt jutányos áron eladó. Érdeklődők irjanak Erdéky József 260 Neilson St., New Brunswick, N. J. címre.

KÜLÖNLEGESSÉG

Amíg a raktár tart 10 font enyhe tört leveles dohány, egy pipa és izesi.ő mindössze \$1.75. Fizesse meg a postán, mikor megkapja a dohányt. Rendelje meg még ma! HICKORY RIDGE FARMS Fulton, Ky. Dept. M-7.

FIGYELEM, BETEGEK!

Ha önnek izom-fájdalmi vannak, ha horzsolás vagy vágás követ-keztében a bőre feltörlik, ha rovar-csípés vagy növénymérgezés kö-vetkeztében viszketése van, ha nap-szúrás a bőrt felviszja, azon-nali enyhülést nyújt az

ÁRPÁD LINIMENT

amit ismernek egész Európában és amely Európából importált fű-vekből és gyökerekből készült. Egy rövid időre, amíg az Árpád Lin-imentet megismeri a közönség, ké darab dolláros üvegeket küldünk egy dollárért. — Az Árpád Lin-imentről garantáljuk, hogy azon-nali enyhülést nyújt. Erre a cím-re küldje a rendelését a pénzzel együtt: John Koval, Box 5., Mona, West Virginia.

NYUGTÁZÁSOK

A múlt héten a következők küldtek a saját részükről, vagy a mások részéről előfizetéseket. Csak azoknak a neve van e név-sorban, akik hozzánk a pénzt beküldték, vagyis akik helyi kép-viselőknél fizettek, azoknak a neve nincs a listán, mert a kép-viselő által beküldött pénz egy összegben van nyugtázva.

Pásztor János, Rayland; Ceto Lajos, Ward; Mrs. Mary Soltész, Appalachia; Nagy Sándor, Barton; Bredács András, Pricedale; Sütő János, Windber; Kabai János, Majestic; Tóbiás Sándor, McCarr; Younger István, Wil-Tamson; Györfy Lajos, McAdoo; Babiák István, Graceton; Rev. A. Kovács, Brownsville; Mrs. Jos. Szörresik, Lynch; Mrs. Mary Bakos, Nellis; Géczy Sándor, McAdoo; Mrs. Anna Józsa, Tor-rington; Erdély Péter, Cleve-land; Bial József, Christopher; Nyilas András, Springfield; Szegedy János, Twin Rocks; Grbac Miklós, New Thacker; Rápi Ágoston, Divernon; Tulay János, Windber és Pogány La-jos, Bannock. — Köszönet, test-vérek.

AZ ISLAND CREEK PROFITJA

Az Island Creek Coal Co. most megjelent mérlege szerint 1934-ben másfél millió dollárnál jóval több tiszta hasznót csináltak. Pontosan 1,667,083 dollár volt a jövedelmük.

Az előző évben, 1933-ban a tiszta jövedelem 1,097,680 dollár volt, ez a társaság tehát nem panaszkodhatik sem az NRA-ra, sem a szervezetre.

teni tisztelet és utána disze-béd, dőlben az iskolában. Mindent az egyház tagjai ajándékoznak. Asszonyaink, leányaink szolgál-nak és a jövedelmet a National Mission pénztárhoz utaljuk át. Itt is gondoskodunk szép pro-gramról. Hisszük minden testvé-rünk részt kér ebből a hálás ün-neplésből.

KEPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va. Kish András, Brady, Booth Everetts-ville, Rivesville, Lowesville, Na-tional, W. Va. Kocsai György, Chattaroy, W. Va. Kreizler István, Morgantown és vidéke. Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va. Magyar András, Skelton, W. Va. Margóci Imre, Lundale, W. Va. Mojzer János, McMechen, W. Va. Opeczki György, Lobata, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Sitku István, Williamson, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területén.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa. Barcsi János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, aus, Glo, Pa. Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Bozsnyák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Cluno, Pa. Csatáry Ferenc, Bainford, Pa. Csordás István, Heilwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Géczy Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettle-ton, Pa. Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa. Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Bertalan, Richeyville, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa. Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Szpos Gyula, Homer City, Pa. Sütő János, Winber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szilgyártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén. Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Scadp Level, Pa.

OHIO

Érsek József, Adena, Ohio Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke. Kovács János, St. Clairsville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Clouster, O. Rezes János, Corning, O. Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke. Rímár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS

Árval András, Zeigler, Ill. Fürjes Ágoston, Orient, Ill. Gál Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Ronez Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky. Tárkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J. Dzsúpán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bickels, Ind. Tótor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. MICHIGAN Trimai József, Detroit, Mich.

MULATSÁGOK NAPTÁRA

HEMPHILL

A Verhovay Segély Egylet 431-ik, Hemphill-i osztálya 1935 május 11-én este fél 8 órakor nagy bált rendez a Hemphill Union Hall termében, melyre a vidék magyarságát ezuton is tisztelettel meghívja. A zenét Younger István kitűnő zenekara szolgáltatja. Belépti díj férfiaknak 50c, nőknek 25c. Kitűnő ételek és italok. — Hozza el a barátait is.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN

GYÁSZJELENTÉS

Szomorodott szívvel és megtört lélekkel jelentjük rokonainknak, jóbarátainknak és ismerőseinknek, hogy a leghűségesebb hitves és a legjobb édesanya, a Bereg megyei Nagylónyán született

FÜLÖP GYULÁNÉ

SZÜLETETT MÁRKUS ÉVA

életének negyvenkettedik, boldog házasságának huszonhatodik évében rövid betegség után 1935 április 29-én eltávozott az élők sorából. s drága hamvait május elsején temettük a Detroiti Magyar Független Református Egyházból.

Mikor bánatos szívvel a bennünket ért pótol-hatatlan veszteséget tudatjuk a rokonokkal, jóba-rátokkal és ismerősökkel, egyttal hálás köszönet mondunk mindazoknak, akik fájdalomkukat részvételükkel enyhítették, akik megjelentek a teme-tésen és akik virágokat küldtek felejthetetlen ha-lottunk koporsójára.

Köszönetet mondunk Nt. Marton Sándor lel-kész urnak, aki ősi hitünk vigasztaló szavaival küldte szeretett halottunkat utolsó útjára és kö-szönetet mondunk mindazoknak, akik közel és tá-volból egy jó szóval, egy jó érzéssel vagy egy szál virággal vigasztaltak bennünket nehéz napjaink-ban.

Virágokat küldtek az elhunyt ravatalára:

Biró Flórián és családja, Flint, Mich., Tóth József és neje, Flint, Mich., Handa István és családja, Dearborn, Mich., Nyeste Péter és családja, Detroit, Mich., Nyeste Béla és családja, Detroit, Mich., Rabi Ferenc és családja, Detroit, Mich., Katko Béla és családja, Detroit, Mich., Kovács Sándor és családja, Lynch, Ky., Vadas Ferenc és családja, Lynch, Ky., Vasas Lajos és családja, Detroit, Mich., Kovács Dániel és neje, Detroit, Mich., Nagy József és családja, Detroit, Mich., Czako András és családja, Detroit, Mich., Dobos Gábor és családja, Detroit, Mich., A Balázs család, Cleveland, O., Nagy Albertné és családja, Detroit, Mich., Kiss Károly és családja, Detroit, Mich., Mészáros János és családja, Detroit, Mich., Tóth Lajos és neje, Detroit, Mich., Boldizsár István és családja, Ecorse, Mich., Kis Helen, Lynch, Ky., Szörcsik Vilma, Lynch, Ky., Margaret és Magdalena, Detroit, Mich., Molnár József és neje, Detroit, Mich., The Neighbors, Detroit, Mich., Független Magyar Ref. Egyház, Detroit, Mich. és a Szent Erzsébet Magyar Árvaház kis árvái, Detroit, Mich.

Legyen áldott drága halottunk emlékezete.

ID. FÜLÖP GYULA.
IFJ. FÜLÖP GYULA.